

LIITE 1: Perustelumuistio - Innovaatorahastolle vuonna 2017 rahoitettavaksi ehdotetut hankkeet ja rahoitusesitykset perusteluineen (18.11.2016)

Taulukko 1. Innovaatorahaston taloussuunnitelma vuosille 2017-2021 sekä rahoitusehdotus vuonna 2017

	2017	2018	2019
Kaupunginjohtajan vuoden 2017 talousarvioehdotuksessa innovaatorahastosta jaettavaksi suunniteltu rahoitus	3 500 000	2 500 000	1 500 000

	2017	2018	2019
Nyt päätettävä rahoitus hankkeille, joiden rahoitukseen sitouduttu aiemmissä päätöksissä (kts. Taulukko 2)	767 144	525 088	-
Nyt päätettävä rahoitus hankkeille, joita rahoitettu aiemmin, mutta joiden jatkorahoitukseen ei olla sitouduttu (kts. Taulukko 4)	914 500	621 800	500 000
Nyt päätettävä rahoitus uusille hankkeille, joita ei ole rahoitettu aiemmin (kts. Taulukko 5)	828 600	404 809	78 809
YHTEENSÄ	2 510 244	1 551 697	578 809

	2018	2019	2020	2021
Innovaatorahastosta jaettavaksi jäävä vapaa pääoma seuraavalla valtuustokaudella	1 500 000	1 100 000	1 000 000	1 000 000

Taulukko 2. Innovaatorahaston rahoituksella jatkavat hankkeet, joiden rahoitukseen sitouduttu aiemmin

	Toteuttaja	Hanke	Haettu rahoitus 2017	Haettu rahoitus 2018	Haettu rahoitus 2019	Esitettävä rahoitus 2017	Esitettävä rahoitus 2018	Esitettävä rahoitus 2019
S1	Aalto-yliopisto	Kestävät liikkumiskonseptit	30 000	-	-	30 000	-	-
S2	Greater Helsinki Promotion Oy	Health Capital Helsinki	262 144	100 088	-	262 144	100 088	-
S3	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	Helsinki City Lab	425 000	425 000	-	425 000	425 000	-
S4	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	Östersundomin biotalousintegraatti	20 000	-	-	20 000	-	-
S6	Helsingin yliopisto, Käyttäytymistieteiden laitos, Helsinki Sleep Factory –tiimi	Helsingin unitehdas	30 000	-	-	30 000	-	-
	YHTEENSÄ		767 144	525 088	-	767 144	525 088	-

Taulukko 3. Innovaatorahaston rahoituksella käynnissä olevat hankkeet, joiden vuonna 2016 käyttämättä jäävä määrärahaa siirtyy käytettäväksi myöhemmin

	Toteuttaja	Hanke	Haettu rahoitus 2017	Haettu rahoitus 2018	Haettu rahoitus 2019	Esitettävä rahoitus 2017	Esitettävä rahoitus 2018	Esitettävä rahoitus 2019
S3	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	Helsinki City Lab	186 637	133 073	-	186 637	133 073	-
S5	Helsingin kaupunki, Ympäristökeskus	IsoRobasta ilmastokatu 2015	23 834	-	-	23 834	-	-

Taulukko 4. Innovaatorahaston hanke-ehdotukset, joita aiemmin rahoitettu, mutta jatkorahoitukseen ei ole aiemmin sitouduttu

	Toteuttaja	Hanke	Haettu rahoitus 2017	Haettu rahoitus 2018	Haettu rahoitus 2019	Esitettävä rahoitus 2017	Esitettävä rahoitus 2018	Esitettävä rahoitus 2019
J1	Forum Virium Helsinki Oy	Joustotilat	120 000	120 000	-	120 000	0	-
J2	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	Kansainvälistä kasvua	579 500	559 500	559 500	550 000	500 000	500 000
J3	Helsingin kaupunki, Kaupunginkirjasto	Varaamo-tilavarauspalvelun jatkokehitys	100 000	100 000	-	100 000	0	-
J4	Helsingin kaupunki, Opetusvirasto	Helsingin kaupungin yrittäjyysosaamisen – jatkumo	165 000	180 000	165 000	0	0	0
J5	Helsingin yliopisto, Metsätieteiden laitos	3D-Virtuaalipuistot	50 000	50 000	-	0	0	-
J6	Kliffa Innovations Oy	KLIFFA – Uudenlaista urbaania asumista	22 700	-	-	22 700	-	-
J7	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Creative Campus Arabia	121 800	121 800	-	121 800	121 800	-
	YHTEENSÄ		1 159 000	1 031 300	724 500	914 500	621 800	500 000

Taulukko 5. Innovaatorahaston uudet hanke-ehdotukset

	Toteuttaja	Hanke	Haettu rahoitus 2017	Haettu rahoitus 2018	Haettu rahoitus 2019	Esitettävä rahoitus 2017	Esitettävä rahoitus 2018	Esitettävä rahoitus 2019
U1	Aalto-yliopisto, Kauppakorkeakoulu, Aalto Global Impact	Cafe Impact	82 800	82 800	-	0	0	-
U2	ArcticStartup Media Oy	HelYes Startup Data	50 000	50 000	-	0	0	-
U3	Forum Virium Helsinki Oy	Jätkäsaari Smart Mobility Lab	550 000	383 270	-	50 000	0	-
U4	Forum Virium Helsinki Oy	Nopeat Kokeilut Kalasataman kouluun	100 000	-	-	0	-	-
U5	Hardware Startup Finland ry	Hardware Incubator Finland (HIF)	195 000	195 000	-	50 000	0	-
U6	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	Superkiihdyttämö	216 000	250 000	120 000	0	0	0
U7	Helsingin kaupunki, Nuorisosiainkeskus	Digitalents Helsinki	397 000	266 000	266 000	397 000	266 000	0

U8	Helsingin kaupunki, Palvelukeskus – liikelaitos	Hoivarobotiikan kokeilu ikääntyneiden kotihoidossa	198 640	99 320	-	120 000	60 000	-
U9	Helsingin kaupunki, Palvelukeskus – liikelaitos	Vegaaniruokakokeilu päiväkodeissa (pilottikohteet)	74 615	-	-	0	-	-
U10	Helsingin kaupunki, Rakennusvirasto	Yleisten alueiden maankäyttölupaprosessin digitalisointi	400 000	100 000	-	0	0	-
U11	Helsingin kaupunki, Sosiaali- ja terveystieteiden virasto	Iso-Kusti kokeilee	175 200	58 400	-	0	0	-
U12	Helsingin yliopisto, Metsätieteiden laitos, Kosteikkoekologia tutkimusryhmä	Helsingin pienvesiverkosto cityihmisten ja -eläinten kohtaamispaikkana sekä kaupunkilaisten identiteetin rakentajana	214 606	71 694	-	0	0	-
U13	Lasipalatsin Mediakeskus Oy	Liputin 2	77 000	-	-	0	-	-
U14	Liikkuva Laatikko tmi	Kevyempää liikkumista	27 844	-	-	0	-	-
U15	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Arjen designilla ja kaupunkisuunnittelulla luovaa yrittäjyyttä kohti	51 200	75 300	63 700	0	0	0
U16	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	BIM for events - Tapahtuma turvalliseksi	59 000	-	-	59 000	-	-
U17	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Games & Education Event	40 800	-	-	0	-	-
U18	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Helsinki RobobusLine	102 600	78 809	78 809	102 600	78 809	78 809
U19	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Myllypuro Wellbeing and Innovation Center (M-WHIC)	10 124	88 426	97 896	0	0	0
U20	Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry	Suomen ylioppilaskuntien liiton virallinen Suomi100-hanke (Helsinki oppimisen pääkaupungiksi)	200 000	250 000	-	50 000	0	-
U21	YIMBYcon ry	YIMBYcon – kaupunkiaktivismitapahtuma	67 000	-	-	0	-	-
	YHTEENSÄ		3 289 429	2 049 019	626 405	828 600	404 809	78 809

Taulukko 6. Innovaatorahaston hanke-ehdotusten sääntöjenmukaisuus

	Toteuttaja	Hanke	Luo tulevaisuu-den elinkei-noperu staa	Luo tulevai suu-den osaami s-perusta a	Strateg ia-ohjelm an mukain en	Innovat iivi-nen/ ainutla atui-nen
S1	Aalto-yliopisto	Kestävät liikkumiskonseptit – Living Lab Bus	x	x	x	x
S2	Greater Helsinki Promotion Oy	Health Capital Helsinki	x	x	x	x
S3	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	Helsinki City Lab	x	x	x	x
S4	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	Östersundomin biotalousintegraatti	x	x	x	x
S5	Helsingin kaupunki, Ympäristökeskus	IsoRobasta ilmastokatu 2015	x	x	x	x
S6	Helsingin yliopisto, Käyttäytymistieteiden laitos, Helsinki Sleep Factory –tiimi	Helsingin unitehdas	x	x	x	x
J1	Forum Virium Helsinki	Joustotilat	X	X	X	X
J2	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	Kansainvälistä kasvua	x	x	x	x
J3	Helsingin kaupunki, Kaupunginkirjasto	Varaamo-tilavarauspalvelun jatkokehitys	X	X	X	X
J4	Helsingin yliopisto, Metsätieteiden laitos	3D-Virtuaalipuistot	0	x	x	x
J5	Kliffa Innovations Oy	KLIFFA – Uudenlaista urbaania asumista	X	X	X	X
J6	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Creative Campus Arabia	x	x	x	x
U1	Aalto-yliopisto, Kauppakorkeakoulu, Aalto Global Impact	Cafe Impact	0	x	x	0
U2	ArcticStartup Media Oy	HelYes Startup Data	0	x	x	0
U3	Forum Virium Helsinki	Jätkäsaari Smart Mobility Lab	X	X	X	X
U4	Forum Virium Helsinki	Nopeat Kokeilut Kalasataman kouluun	X	x	x	0
U5	Hardware Startup Finland ry	Hardware Incubator Finland (HIF)	x	x	x	x
U6	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	Superkiihdyttämö	x	x	x	0
U7	Helsingin kaupunki, Nuorisosiainkeskus	Digitalents Helsinki	x	x	x	x
U8	Helsingin kaupunki, Opetusvirasto	Helsingin kaupungin yrittäjyysosaamisen - jatkumo	x	x	x	0
U9	Helsingin kaupunki, Palvelukeskus –liikelaitos	Hoivarobotiikan kokeilu ikääntyneiden kotihoidossa	x	x	x	x
U10	Helsingin kaupunki, Palvelukeskus –liikelaitos	Vegaaniruokakokeilu päiväkodeissa (pilottikohteet)	0	x	0	0
U11	Helsingin kaupunki, Rakennusvirasto	Yleisten alueiden maankäyttölupaprosessin digitalisointi	x	x	x	0
U12	Helsingin kaupunki, Sosiaali- ja terveystieteiden virasto	Iso-Kusti kokeilee	0	x	x	x
U13	Helsingin yliopisto, Metsätieteiden laitos,	Helsingin pienvesiverkosto cityihmisten ja - eläinten kohtaamispaikkana sekä kaupunkilaisten identiteetin rakentajana	0	0	0	0

	Kosteikkoekologian tutkimusryhmä					
U14	Lasipalatsin Mediakeskus Oy	Liputin 2	0	0	X	0
U15	Liikkuva Laatikko tmi	Kevyempää liikkumista	0	0	x	0
U16	Metropolia Ammattikorkeakoulu	Arjen designilla ja kaupunkisuunnittelulla luovaa yrittäjyyttä kohti	0	x	x	0
U17	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	BIM for events - Tapahtuma turvallisiksi	X	X	X	X
U18	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Games & Education Event	0	x	x	0
U19	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Helsinki RobobusLine	x	x	x	x
U20	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Myllypuro Wellbeing and Innovation Center (M-WHIC)	x	x	x	0
U21	Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry	Suomen ylioppilaskuntien liiton virallinen Suomi100-hanke (Helsinki oppimisen pääkaupungiksi)	x	x	x	x
U22	YIMBYcon ry	YIMBYcon – kaupunkiaktivismitapahtuma	0	x	x	0

S1 Aalto-yliopisto: [Kestävät liikkumiskonseptit – Living Lab Bus](#)

Toteutusaika:	9/2015-12/2017	PRR 3599722
Yhteistyötahot kaupungilla:		
Yhteistyötahot muualla:	Forum Virium Helsinki Oy, Helsingin seudun liikenne (HSL), VTT, Ajelo Oy	
Kokonaiskustannukset:	500 000 euroa	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	30 000	177 500
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	30 000
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

Hankkeen tavoitteena on tuottaa tietoa siitä, millä teknisillä, liiketoiminnallisilla ja liikennepoliittisilla edellytyksillä saumattomat multimodaaliset matkaketjut ja kutsuohjautuva joukkoliikenne auttaisivat lisäämään joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja vähentämään yksityisautoriippuvuutta.

Multimodaalisten matkaketjujen sujuvoittamiseksi hankkeessa määritellään avoin liikenteen palvelualusta toimintaympäristönä, jossa selkeiden pelisääntöjen ja reunaehtojen ansiosta uudet yritykset tietävät jo etukäteen millaisesta toimintaympäristöstä on kyse ja miten siellä toimitaan. Avoin ympäristö myös edistää julkisten toimijoiden tuottaman avoimen datan, lähdekoodin ja rajapintojen hyödyntämistä kaupallisissa palveluissa. Tavoitteena on myös edistää kehitetyn palvelualustan hyödyntämistä ja kutsua mukaan innovatiivisia palveluyrityksiä hyödyntämään kehitettyä alustaa sekä tutkimuksen ja opiskelijoiden osallistamisen myötä syntyneitä innovaatioita.

Hankkeen vaihe

Toistaiseksi hankkeessa on selvitetty, kerätty ja tarkasteltu useita eri datalähteitä ja tilastoraportteja, jotka kuvaavat matkustamista ja matkaketjuja. Keskeisimmät lähteet ovat HSL:n, Tilastokeskuksen ja Liikenneviraston tuottamat raportit sekä tilastot. Lisäksi Kutsuplus-palvelusta on hankittu dataa sekä TrafficSense-palvelulla on kerätty tarkkaa dataa seurantaryhmän liikkumisesta. Hankkeessa järjestettiin tammikuussa 2016 liikennepalvelujen tuottajille ja kehittäjille workshop, jossa pyrittiin tunnistamaan keskeisiä arvioitavia asioita uusien palvelujen kehitystyössä sekä niille soveltuvia arviointimenetelmiä. Lisäksi yrityksille tehtiin myös kysely, jossa selvitettiin keskeisiä arvioitavia tekijöitä palveluihin liittyen. Workshopin ja kyselyn pohjalta on työstetty arviointikehikko sisältäen keskeiset mittarit ja arviointimenetelmät.

Lisäksi yhteistyössä Aalto-yliopiston TrafficSense-projektin kanssa projektissa on tutkittu joukkoastimiseen (crowdsensing) perustuvien liikennepalvelujen liiketoimintamalleja ja mahdollisuuksia edistää liikennejärjestelmien energiatehokkuutta. Tutkimustulokset julkaistiin journal-artikkelissa maaliskuussa 2016.

Hankkeeseen osallistuvilta yrityksiltä on myös kerätty aiheita opiskelijoiden harjoitustöihin ja opinnäytetöihin. Aihe-ehdotuksia on jatkokehitetty kursseille ja opinnäytetöihin soveltuviksi ja niitä tullaan hyödyntämään syksystä 2016 alkaen.

Hankkeessa on tuotettu kaksi julkaisua, jotka tarjoavat tietoa kysyntäohjautuvien uusien liikennepalvelujen edellytyksistä integroitua osaksi muuta joukkoliikennesysteemiä. Ensimmäinen julkaisu analysoi aineistoa ja kokemuksia Kutsupluspalvelusta sekä kaupunkien päättäjien ja keskeisten asiantuntijoiden näkemyksiä vastaavan kaltaisten palvelujen mahdollisuuksista tulevaisuudessa. Tämä julkaisu on lähetetty Transport Policy-lehteen vertaisarvioitavaksi. Toinen julkaisu on Jani-Pekka Jokisen väitöskirja, jossa esitetään taloudellisia tarkasteluja kysyntäohjautuvasta joukkoliikenteestä sekä jaetuista taksipalveluista. Väitöskirja hyväksyttiin elokuussa 2016.

Seuraavassa vaiheessa uusia liikennepalveluja sekä oheispalveluja testataan todellisessa käyttöympäristössä.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta:

Hankkeessa kehitettävän alustan yksi keskeinen tavoite on helpottaa uusien matkustuspalveluiden tuomista matkustajien saataville nopeasti ja näin edistää älyliikenteen innovaatioihin perustuvaa yrittäjyyttä sekä osaamista.

Osaamisperusta:

Multimodaalisten matkaketjujen sujuvoittamiseksi hankkeessa määritellään avoin liikenteen palvelualusta toimintaympäristönä, jossa selkeiden pelisääntöjen ja reunaehtojen ansiosta uudet yritykset tietävät jo etukäteen millaisesta toimintaympäristöstä on kyse ja miten siellä toimitaan. Avoin ympäristö myös edistää julkisten toimijoiden tuottaman avoimen datan, lähdekoodin ja rajapintojen hyödyntämistä kaupallisissa palveluissa.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus:

Uutta ja innovatiivista hankkeessa on ratkaisujen etsiminen älyliikenteen avulla.

Strategian mukaisuus:

Hanke palvelee Helsingin strategista tavoitetta lisätä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteestä 4 prosenttiyksikköä vuosittain. Julkiseen liikenteeseen liittyvät vaihdot ja vaihtoajat sekä niihin liittyvä epävarmuus ovat aikaisemmissa tutkimuksissa tunnistettu keskeisiksi julkisen liikenteen kilpailukykyä heikentäviksi tekijöiksi.

Muut arviointikriteerit: Hanke on edennyt suunnitellusti.

S2 Greater Helsinki Promotion Oy: [Health Capital Helsinki](#)

Toteutusaika:	8/2015–7/2018	PRR 3599724
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslia	
Yhteistyötahot muualla:	Helsingin yliopisto, HUS ja Aalto-yliopisto sekä THL, VTT ja Espoon sekä Vantaan kaupungit lisäksi health ja life science -alojen yritykset ja muut suomalaiset yliopistot	
Kokonaiskustannukset:	1 104 530 euroa	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	262 144	68 933
2018	100 088	19 533
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	262 144
2018	100 088
2019	-

Hankkeen kuvaus

Health Capital Helsinki -hankekokonaisuuden tavoitteena on kehittää Life Science -alojen (terveys, ruoka, ympäristö) tutkimus, innovaatio- ja yrityskehittämää pääkaupunkiseudulla ja nostaa se Pohjois-Euroopan parhaaksi Life Science -alojen tutkimus- ja innovaatioympäristöksi sekä yritys yhteistyöalueeksi. Hankkeessa on perustettu Meilahden kampukselle Health Capital Helsinki projektitoimisto ja terveysalan yrityskehittämö tullaan perustamaan. Lisäksi hankkeessa rakennetaan uudet yhteistyö- ja toimintamallit, jotka:

- tukevat innovaatioiden ja uusien yritysten syntyä,
- mahdollistavat Life Science -alojen T&K&I-panosten ja innovaatioiden tehokkaamman kaupallistamisen,
- nopeuttavat ja helpottavat yliopistojen ja yritysten välistä yhteistyötä ja sopimusmalleja sekä
- vahvistavat alueen houkuttelevuutta Life Science -alan investoinneille (erityisesti ulkomaiset T&K&I-toiminnot).

Health Capital Helsinki -toimisto on työväline, jonka avulla on tarkoitus saada aikaan pysyviä muutoksia edistämään Helsingin Life Science -alojen kehitystä alueella. Hankkeen loputtua toimisto on tehnyt itsensä tarpeettomaksi. Yliopistot ja muut hankkeeseen osallistuvat toimijat vastaavat uusien toimintamallien sekä mahdollisten uusien organisaatorakenteiden jalkauttamisesta ja jatkuvuudesta. Sopijapuolten välinen sopimus on allekirjoitettu ja hankkeessa on kehitetty terveys- ja hyvinvointialan toimijoiden välisiä innovaatio-, yritys yhteistyö- ja invest-in-prosesseja suunnitelman mukaisesti.

Hankkeen vaihe

Hankkeen avoin innovaatiotila on käytössä Biomedicumissa. Avoimen innovaatiotilan suunnitelmaa on valmisteltu myös Meilahden kampuskirjastoon Terkkoon. Tila on tarkoitus saada käyttöön ensi vuoden aikana. Terveys- ja hyvinvointialan yrityskehittämön käynnistäminen on valmisteilla. Tällä hetkellä sen toimintamallia pilotoidaan muutamalla alan yrityksellä. Hankkeella on visuaalinen ilme, toimiva materiaalia ja aktiivista viestintää. Hankkeen avajaiset saivat hyvää näkyvyyttä ja niihin osallistui aktiivisesti suuri määrä yrityksiä. Yrityskehittämö on luonut yhteydet maailman johtaviin life science ja terveysteknologia-alan innovaatio- ja tutkimus- ja liiketoiminnan ekosysteemeihin Berliinissä (Charite) (SPARK tutkimuksesta liiketoimintaan - ohjelma), Stanfordissa ja Bostonissa. Yhteistyöstä on sovittu, ja sen on tarkoitus alkaa syyskuussa 2016.

HCH:n tukitoimien piirissä yrityksiä on syntynyt 8 kpl, ja näistä 3 on invest in –yrityksiä. Yritys yhteistyötä on syntymässä. Toimintaympäristöön kehitettyjä alustavia prosesseja on testaamassa tällä hetkellä 22 yritystä – erityisesti HUS-yhteistyöhön johtavaa prosessia mutta myös muuta HCH-allianssin osaamista ja innovaatioita haetaan. Neljä raamiyhteistyösopimusta on allekirjoitettu suuryritysten kanssa. Julkistettuja ovat mm. Roche ja Nokia Technologies. Uusia kliinisiä tuotetarpeita on tunnistettu Stanfordin Bidesign-ohjelmassa sekä uudessa innovaatiopaja –toimintatavassa. Tunnistettuja tarpeita ja kehitysideoita on saatu noin 30 kpl, joista noin 10 ovat potentiaalisesti kaupallisesti kiinnostavia ja niiden kehityksen jatkopolkua luodaan.

Päätöksen perustelut

Elinkeino- ja osaamisperusta:

Health Capital Helsinki -hanke on elinkeinopoliittisesti merkittävä ja luo tulevaisuuden osaamis- ja elinkeinoperustaa monella tavalla. Hanke luo kaupungille ja hankkeen osapuolille osaamista Life

Science -yrityskeskittymän luomisesta ja yritysysteistyöverkostojen muodostamisesta. Lisäksi hanke luo uusia tapoja hyödyntää ja markkinoida alueen terveys- ja hyvinvointiosaamista.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus ja strategian mukaisuus:

Hanke toimii vahvana työkaluna kaupungin toimialakehittämisessä. Life science - alan huippututkimuksen hyödyntäminen uuden liiketoiminnan aikaansaamiseksi ja erityisesti Meilahden ja Viikin kampusten muodostaman kokonaisuuden kehittäminen innovaatio- ja liiketoimintakeskittymänä ovat oleellinen osa Helsingin elinkeinopolitiikan, invest-in toiminnan sekä laajemman innovaatio- ja yrityspalveluekosysteemin kehittämisessä.

Muut arviointikriteerit:

Hanke on kuluneen raportointikauden aikana edennyt hyvin. GHP on ollut hyvä toimija hankkeen toteuttamiselle. Yhteistyö kaupungin, Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston ja Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin (HUS) välillä on sujunut hyvin.

Kyse on vahvasta elinkeinopoliittisesta hankkeesta, jossa kehitetään kaupungin yhtä avaintoimialaa (terveys ja hyvinvointi), mikä pitkällä tähtäimellä voi tuoda Helsinkiin uusia työpaikkoja ja sen myötä verotuloja. Alan kehittymisen myötä syntyy myös kaupungin terveystalvueluita tehostavia tuotteita ja innovaatioita.

S3 Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia: [Helsinki City Lab - Design Driven City](#)

Toteutusaika:	1/2016–12/2018	PRR 3599732
Yhteistyötahot kaupungilla:	kaikki hallintokunnat	
Yhteistyötahot muualla:	Aalto-yliopisto ja Helsingin yliopisto	
Kokonaiskustannukset:	1 765 000 euroa	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	425 000	146 630
2018	425 000	141 630
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	425 000
2018	425 000
2019	-

Vuonna 2016 säästyvien määrärahojen siirtotarve	Innovaatorahasto, €
2017	186 637
2018	133 073

Siirtoesitys	Innovaatorahasto, €
2017	186 637
2018	133 073

Hankkeen kuvaus

City Lab toimii haaste- tai ongelmalähtöisesti tarjoten ratkaisun hakemiseen muotoiluun, yhteiskehittämisen ja prosessifasilitoinnin välineitä sekä fyysisen alustan, tilan. Haasteet tai ongelmat valikoituvat kahdella tavalla: virastot tuovat sinne omia kehittämishankkeitaan tai sinne tuodaan strategialähtöisesti tunnistettuja, kaupungin kannalta keskeisiä kehittämishankkeita. City Lab kokoaa ongelman omistajan sekä eri alojen osaajat, virastot, asukkaat, yhdistykset, yritykset ja korkeakoulut hakemaan yhdessä ratkaisuja. Kaupungintalon aulaan perustettu City Lab tarjoaa neutraalin tilan joka kannustaa luovuuteen, innovaatioihin ja yhdessä tekemiseen. Samalla se toimii symbolina kaupungin sitoutumisesta Design Driven City / Open Helsinki -ajatteluun ja avoimuuteen. Sen selkeä viesti ulospäin on: Helsinki on jo avannut tiedon ja päätöksenteon. Nyt Helsinki avaa tekemisen.

Labin toiminnan ytimessä ovat neljä muotoiluun, käyttäjälähtöisen kehittämisen ja innovaatiotoiminnan sekä prosessifasilitoinnin osaajaa. Tämän lisäksi Labin toimintaa tukee 10–12 henkilöä mukana olevista viidestä organisaatiosta, joilla on osaamista mm. projektijohtamisesta, hankerahoituksesta, yritys-yhteistyöstä, sähköisistä palveluista ja ratkaisuista, avoimesta datasta, palvelukehittämisestä ja viestinnästä. Tarvittaessa City Lab hakee lisäksi kuhunkin projektiin tarvittavia osaajia kaupunkiorganisaatiosta tai laajemmasta yhteistyöverkostosta. Tämän lisäksi projekteihin haetaan eri alojen huippututkijoita Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston kanssa perustetun Kaupunkiakatemian kautta. Tämä kiinnittää tutkimusyhteisön tiiviisti kaupungin kannalta relevantteihin tutkimus- ja kehittämiskysymyksiin. City Design Lab kutsuu myös vuosittain eri alojen huippuja ratkaisemaan kaupungin tunnistamia ongelmia ja kehityskohteita sekä rakentaa 'tiimin vaihto-ohjelman' kansainvälisten think-tank:ien tai laboratorioden kanssa.

Hankkeen vaihe

Helsinki City Labin tila kaupungintalon ala-aulassa on remontoitu ja otettu käyttöön. Tilakonseptia kehitetään edelleen. Hankkeen toimintamallia on rakennettu ja konseptia on testattu 10 erikokoisen käyttäjälähtöisyyden ja kokeilukulttuurin vahvistamisen projektissa. Yksi merkittävimmistä hankkeista on yhteistyö osallisuusyksikön kanssa kaupungin osallisuusmallin rakentamisessa, mikä liittyy johtamisjärjestelmän muutokseen. Toiminnan pääpaino on käyttäjälähtöisyyden ja kokeilukulttuurin vahvistaminen. Chief Design Officer palkattiin 1.9.2016 alkaen. Tiimin rekrytointi toteutetaan syksyn 2016 aikana. Hankkeen toteutuksen aikataulu linkittyy kaupungin brändityön ja digitaalinen Helsinki -hankkeen etenemiseen. Myöhäisten rekrytointien takia noin puolet vuodelle 2016 myönnettyistä määrärahoista jää käyttämättä ja nämä siirrettäisiin käytettäväksi hankkeen seuraavina vuosina 2017 ja 2018.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hankkeen tarkoitus on osaltaan herättää kansainvälisissä kehittäjäyhteisöissä Helsinkiin kohdistuvaa mielenkiintoa. Jo CDO:n rekrytointi herätti positiivista kansainvälistä mielenkiintoa ja hankkeen on todettu vahvistavan kaupungin hyväksymää brändiä: Hel of an impact.
Osaamisoperusta: Hanke luo kaupunkiin uudenlaisen kehittäjäverkoston ja kehittämisareenan. Kehittämistoimintaa tehdään näkyväksi ja toisilta oppiminen mahdollistuu. Hanke tehostaa kehittämistoimintaa ja se tulee olemaan iso askel kaupungin toimintakulttuurin muuttamisessa avoimempaan ja yhdessä tekemisen suuntaan. City Labin kautta kaupunkiorganisaatio pääsee

kokeilemaan nopein toimin parempia tapoja toimia. Myös kaupunkilaisten osaaminen, ideat ja kekseliäisyys saadaan mukaan kaupungin tulevaisuuden tekemiseen.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hankkeen luoma kehittäjäverkosto sekä kehittämisareena ovat täysin uudenlaista kehittämistä Helsingin kaupunkiorganisaatiossa. Verkoston ja areenan olemassaolo ovat lähtökohtia innovatiivisuudelle.

Strategian mukaisuus: Hanke tavoittelee hyvinvoivia helsinkiläisiä, elinvoimaista Helsinkiä, toimivaa Helsinkiä, tasapainoista taloutta ja hyvää johtamista sekä demokratian ja osallisuuden vahvistumista.

Muut arviointikriteerit: Lab toiminnan tarpeellisuus olemassa olevien hankkeiden ja toimijoiden tietopääoman ja projektien yhdistämisen roolissa on vahvistunut. Helsinki City Labin yksi tavoite on tehostaa ja maksimoida kaupungin kehittämistoimintaan laitettujen resurssien vaikuttavuutta.

S4 Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia: [Östersundomin biotalousintegraatti](#)

Toteutusaika:	8/2015–5/2017	PRR 3599726
Yhteistyötahot kaupungilla:		
Yhteistyötahot muualla:	Siemens, Devecon, Inspira/Kuntarahoitus, Sitra ja Ramboll	
Kokonaiskustannukset:	200 000 euroa	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	20 000	20 000
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	20 000
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

Östersundomin biotalousintegraattia kehitetään yhtenä Helsingin smart & clean -ohjelman kärkihankkeena. Sen tavoitteena on innovaatioiden ja pilottien mahdollistaminen alueellisella infrastruktuurihankkeella. Tavoitteena on pyrkiä alueelliseen materiaalitehokkuuteen kiertotalouden periaatteita hyödyntämällä. Hankkeen avulla myös luodaan Östersundomin brändiä kansainvälisesti kiinnostavana älykkään ja puhtaan kaupunkirakentamisen investointikohteena. Alue on nyt pääosin rakentamaton, mikä antaa ainutlaatuisen mahdollisuuden innovatiivisten ratkaisujen toteuttamiselle. Integraatti muodostaa teollisen symbioosin, jonka keskeisiä osia ovat sähköä, lämpöä ja jäähdytystä tuottava hybridivoimalaitos, biotuotetehdas (esim. ruoka / elintarvikkeet) sekä biopolttoaineita tuottava tehdas. Tavoitteena on tarjota yrityksille mahdollisuuksia hyödyntää pääprosessien sivuvirtoja liiketoiminnassa. Biotuotetehtaan sivuvirtana muodostuvasta jätteestä jalostetaan liikennepolttoaineita ja biokaasua vaikkapa jakeluautojen käyttöön.

Helsingin Energian Vuosaaren voimalaitoskokonaisuuden ja Vantaan Energian Långmossabergerin jätevoimalaitoksen tarjoamat mahdollisuudet pyritään hyödyntämään täysimääräisesti integraatin energiainfrastruktuurissa. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa Östersundomiin toteutettava yhdyskuntajätteiden keräysjärjestelmä sekä alueelle kaavailtu itäinen jätevedenpuhdistamo toimivat integraatin osina. Lisäksi vuosikymmeniä kestävä Östersundomin rakentaminen tuottaa runsaasti hyödynnettävää biopohjaista materiaalia.

Hankkeen vaihe

Hankkeessa on tähän mennessä selvitetty alueellisia resurssivirtoja ja aloitettu yleissuunnitelman laatiminen. Resurssianalysissä selvisi, että integraatti keskittyy hyödyntämään elintarvikejätettä/-kuituja. Yleissuunnitelmassa on selvitetty liiketoimintamalleja, joita jatkossa testataan mahdollisilla toimijoilla. Sitran rahoitusosuus 15 000 € käytetään integraatin yleissuunnitelman tekemiseen vuoden 2016 aikana. Yritysosapuolet suorittavat omat rahoitusosuutensa pääosin tekemisensä kautta. Hankkeen sisältövaatimusten takia ulkopuolelta tilattavan työn osuus nousee, joten rahoitusosuudetkin muuttuvat vastaavasti. Lisärahoituksesta on alustava lupaus Sitralta.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hankkeella mahdollistetaan cleantech-yritysten referenssihankkeita aluerakentamisprojektissa sekä tuetaan yritysten ja Helsingin tavoitetta tehdä pääkaupunkiseudusta kansainvälisesti kilpailukykyinen cleantechin osaamis- ja innovaatiokeskittymä.

Osaamisperusta: Hanke luo kaupungille osaamista ko. toimialan yrityskeskittymän luomisesta ja yritysyhteistyöverkostojen muodostamisesta.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hanke on ainutlaatuinen Suomessa

Strategian mukaisuus: Hanke on linjassa kaupungin strategiaohjelman kanssa, jossa tavoitteena on mm. tehdä Helsingistä kansainvälisesti tunnettu kehittämis- ja kokeilu ympäristö uusille tuotteille ja palveluille. Strategiaohjelman mukaan Östersundomista suunnitellaan uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyvien ratkaisujen pilottialue ja houkutteleva sijaintipaikka cleantech-alojen yrityksille. Lisäksi hanke toteuttaa osaltaan kaupungin avaintoimialojen (ympäristöliiketoiminta-alat) kehittämistavoitteita.

Muut arviointikriteerit:

Hanketta on rahoittamassa useita yrityksiä ja ulkopuolisen rahoituksen osuus suuri. Hanke on edennyt suunnitellusti pieniä viivästymisiä lukuunottamatta.

S5 Helsingin kaupunki, Ympäristökeskus: [IsoRobasta ilmastokatu 2015 – kokeilualusta ilmastoystävällisille ratkaisuille](#)

Toteutusaika:	10/2015 - 06/2017	PRR 3599728
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslia, kaupunkisuunnitteluvirasto ja rakennusvirasto	
Yhteistyötahot muualla:	Aalto-yliopisto, Green Building Council Finland ry, hankkeeseen osallistuvat yritykset ja Dodo ry	
Kokonaiskustannukset:	Helsinki ja Vantaa yhteensä 922 620 euroa	

Vuonna 2016 säästyvien määrärahojen siirtotarve	Innovaatorahasto, €
2017	23 834

Siirtoesitys	Innovaatorahasto, €
2017	23 834

Hankkeen kuvaus

Helsingin keskustaan perustetaan ilmastoystävällisten ratkaisujen katu, jossa alueen yritykset ja asukkaat lähtevät kaupungin ja ilmastokumppaneiden kanssa kehittämään tulevaisuuden keskustaa, joka tähtää vähähiiliseen yhteiskuntaan ja on sopeutunut muuttuvaan ilmastoon. Katu toimii yritysten uusien ratkaisujen tai toimintamallien testialustana ja referenssialueena sekä yrityksille että kaupungille.

Hankkeen tavoitteena on vähentää alueen kasvihuonekaasupäästöjä tavalla, joka hyödyttää sekä alueen asukkaita, yrityksiä ja muita toimijoita. Hankkeessa yhdistetään yritysten liiketoiminnan kehittäminen ja ympäristövastuullisuus tavalla, joka näkyy myös asiakkaille ja johon asukkaat voivat valinnoillaan vaikuttaa. Tämä lisää alueen vetovoimaisuutta, elävyyttä ja viihtyvyyttä.

Hankkeen tavoitteena on myös palvelumuotoilun avulla kokeilla käyttäjälähtöisiä vähähiilisiä ratkaisuja konkreettisesti olemassa olevalla keskusta-alueella. Kaupungin rooli hankkeessa on toimia mahdollistajana ja tarvittavien toimijoiden ”matchmakerinä”, ei niinkään toimenpiteiden toteuttajana. Osana hanketta, rakennusviraston rahoituksella, toteutetaan Iso-Robertinkadun peruskorjaus, johon sisällytetään erilaisia ilmastoviisaita ja viihtyvyyttä lisääviä ratkaisuja. Hankkeen toisena osana on Vantaan kaupungin ilmastokatu.

Hankkeen vaihe

Innovaatorahasto myönsi Iso Robasta Ilmastokatu 2015-hankkeeseen Helsingin ympäristökeskukselle 17 000€ vuodelle 2015 ja 80 000€ vuodelle 2016. Hanke toteutetaan yhdessä EAKR-rahoitteisen Ilmastokatu-hankkeen kanssa, joka käynnistyi vuoden 2015 puolella välissä. Käytännössä suurin osa hanketyöntekijöistä kuten Helsingin ympäristökeskuksen edustajat valittiin vasta syksyn 2015 aikana ja he aloittivat tehtävissään vuoden 2015 lokakuussa. Hankkeen toiminnan käynnistyessä vasta myöhään syksyllä 2015, hankintoja ei ehditty toteuttaa ennen vuodenvaihdetta. Koska vuoden 2015 budjettia ei ehditty käyttää eikä sitä siirretty ajoissa käytettäväksi myöhemmin, joudutaan kokonaisbudjetista vähentämään 17 000 euroa. Toiminnan painopisteen näin siirryttyä myös osa suunnitelluista tehtävistä ehdotetaan toteutettavaksi vasta 2017 alkupuoliskolla. Vuodelle 2016 tarkoitettuja määrärahoja tulisi siirtää vuodelle 2017. Hanke päättyi kokonaisuudessaan 30.6.2017.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hanke luo tulevaisuuden elinkeinoperustaa mahdollistaen uudenlaisen kokeilualustan yrityksille uusien ilmastonmuutoksen torjuntaan tähtääville ratkaisuilleen. Ilmastonmuutoksen torjunnan arvioidaan olevan maailmanlaajuisesti 2 000 miljardin euron liiketoiminta ja globaali kasvupotentiaali on huomattava. Cleantech-markkinoiden arvioidaan 2–3-kertaistuvan vuoteen 2020 mennessä. Kuntien on hyvä investoida kotimaiseen ympäristöosaamiseen, jotta Suomeen saadaan kansainvälisesti merkittäviä referenssi kohteita.

Osaamisperusta: Hanke tukee monipuolista asukasosallisuutta.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hankkeessa luodaan uudenlainen kokeilualusta, missä yritykset voivat testata uusia ratkaisujaan.

Strategian mukaisuus: Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä.

Hiilineutraalius tarvitsee uusia, taloudellisesti kestäviä ratkaisuja ja yhteisiä toimintamalleja yritysten, asukkaiden ja kaupungin yhteistyölle. Ilman asukkaiden ja yritysten keskeistä roolia päästöjen vähennyksessä tavoite jää saavuttamatta.

S6 Helsingin yliopisto, Käyttäytymistieteiden laitos, Helsinki Sleep Factory –tiimi:

Helsingin unitehdas

Toteutusaika:	1/2016–12/2017	PRR 3599738
Yhteistyötahot kaupungilla:	Opetusvirasto	
Yhteistyötahot muualla:	Mielenterveysseura, HUS nuorisopsykiatria, Innojok	
Kokonaiskustannukset:	144 320 euroa	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	30 000	6 000
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	30 000
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

Helsingin unitehdas -hankkeen tavoitteena on kehittää menetelmiä, jotka auttavat nuoria säätelemään omaa vuorokausirytmäänsä sekä mahdollistaa nuoria auttavia aikuisia (oppilaitokset, nuorisotoimi) tunnistamaan unihäiriöiset nuoret ja auttamaan heitä. Hankkeessa kehitetään interventio-ohjelma, kirkasvalolaite sekä unenhuoltoon liittyviä toimintamalleja. Innovaatorahastosta rahoitusta haetaan erityisesti interventio-ohjelman toteuttamiseen. Interventio-ohjelman laatimisessa hyödynnetään laajasti erillisellä tutkimusrahoituksella kerättyä tutkimustietoa.

Interventio-ohjelma sisältää mallin, jonka avulla koulujen oppilashuollon työntekijät voivat tunnistaa ja auttaa unihäiriöisiä nuoria sekä lisäksi työkalun nuorille omaan käyttöön. Nuorten oma työkalu perustuu ongelmaperusteiseen oppimiseen, unikäyttäytymistaitojen harjaannuttamiseen ja sosiaaliseen jakamiseen pelillistämällä. Nuorille suunnatun ohjelman tarkoituksena on auttaa yksilöä normalisoimaan vuorokausirytmensä ja se toimii myös unirytmivaikeuksia ennaltaehkäisevänä työkaluna. Pelillistetty mobile health -applikaatio-osuus on tarkoitettu laajempaan käyttöön kuin nuorten interventio-ohjelman osaksi. Applikaatiolla on kaupallista potentiaalia erillisenä tuotteena.

Hankkeen vaihe

Toistaiseksi hanke on edennyt suunnitellusti. Aikatauluissa on pieniä siirtymiä. Gyllenbergin säätiöltä saadulla lisätuella on voitu myös laajentaa erityisesti psykoedukaatioon liittyviä tavoitteita (yhteistyö Suomen Mielenterveysseuran kanssa). Yhteistyön sisältöjä ja prosessia kehitellään myös opetusviraston oppilashuollon toimijoiden kanssa laajemmin kuin mitä alun perin suunniteltiin. Osa ostopalveluihin tarkoitettua rahaa applikaation tuotannossa on käytetty pelisuunnittelijan palkkaan osa-aikaisessa työsuhteessa. Koodaaminen on ostettu kokonaan, ja pelisuunnittelija on valvonut ja ohjannut prosessia.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Kehitettävä mobiili-applikaatio tuotteistetaan. Virtuaalisen interventio-ohjelman kehittämisessä tehdään yhteistyötä yritysten kanssa. Kehitettävässä mobiili-applikaatiossa sovelletaan terveystietoa pelin laadinnassa ja mahdollistetaan tieteellisen tiedon siirtyminen oikealla tavalla osaksi peliä. Mobiili-applikaatio on tarkoitus toteuttaa siten, että sen muokkaaminen ja kehittäminen on jatkossa helppoa. Hanke luo sekä osaamis- että elinkeinoperustaa.

Osaamisperusta: Oppilashuollon työntekijöille suunnattu materiaali jää avoimesti käyttöön.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hankkeessa kootaan tietoa sekä laaditaan toimintamalleja koskien nuorten unihäiriöitä ja niihin puuttumista. Tietoa viedään toisen asteen oppilaitoksissa nuorten parissa työskenteleville sekä sovelletaan nuorten parissa.

Strategian mukaisuus: Strategiassa on vahvasti pyrkimys lisätä nuorten koulutusta, työllisyyttä sekä osallisuutta yhteiskuntaan ja lähiyhteisöön. Jos nuori ajautuu vaikeuksiin, tulee häntä auttaa omassa lähiyhteisössään.

Muut arviointikriteerit: Hanke on selkeästi aikataulutettu ja tulokset ovat selkeästi eritelty. Hankkeen erityispiirteenä on erillisellä tutkimusrahoituksella hankitun tutkimustiedon laaja hyödyntäminen kaupallisen tuotteen (virtuaalinen interventio-ohjelma) kehittämisessä. Hankkeella on tutkimusrahoituksella toteutetun hankkeen myötä hyvät ja kattavat verkostot Helsingin toisen asteen oppilaitoksissa työskenteleviin sekä siellä opiskeleviin.

J1 Forum Virium Helsinki Oy: [Joustotilat](#)

Toteutusaika:	1/2016-12/2018	PRR 3599730
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkirjasto, opetusvirasto, kaupunginkanslia ja Kalasataman palvelu Oy	
Yhteistyötahot muualla:	Joustotoimisto Oy, Setlementtiasunnot Oy ja Elisa Oyj	
Kokonaiskustannukset:	496 750 euroa	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	120 000	30 000
2018	120 000	30 000
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	120 000
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

Joustotilat-hankkeen tavoite on pilotoida ja kerätä kokemuksia avoimesta ekosysteemistä kaikenlaisten tilojen hallintaan ja varaamiseen, johon eri toimijat voivat helposti kytkeytyä. Tämä tarkoittaa asioiden internet (IoT) alustamallin luomista, johon eri yritykset voivat avoimien rajapintojen kautta kytkeytyä tarjoamaan esimerkiksi tiloja, älylukitus- tai pilvipalveluita. Hankkeessa luodaan siis pohjaa uudenlaiselle liiketoiminta ekosysteemille, joka tarjoaa lukuisille yrityksille mahdollisuuksia uuteen liiketoimintaan ja arvonmuodostukseen. Tilojen tarvisijoille ja tarjoajille syntyvä alusta tarjoaa joustavia ja edullisia tilapalveluita.

Joustotilat hanke käynnistyi 2016 alussa. Hankkeessa kehitetään ja kokeillaan uudenlaista fiksua tapaa kaikenlaisten tilojen joustavaan ja läpinäkyvään käyttöön, pilotointialueena on ollut Kalasatama. Tavoitteena on kehittää tekninen ja liiketoimintamalli joustavasta tilankäytöstä ja testata mallia iteratiivisesti oikeassa käyttöympäristössä koko kehityskaaren ajan. Hankkeessa kehitettävä "Flextila" – palvelu mahdollistaa kaupunkilaisille aikaperusteisen tilavuokrauksen niin kiinteistöjen kerhohuoneisiin, yksityisten yritysten vajaakäyttöisiin neuvotteluhuoneisiin kuin Suvilahden ja koulun tiloihin. Palvelua pilotoidaan myös Vallilan kirjastossa omatoimikäytössä ja muissa valituissa Kaupungin omistamissa kiinteistöissä. Kaikki varattavat tilat näkyvät ja ovat varattavissa internet-pohjaisen varausjärjestelmän kautta ja asukkailla on mahdollisuus päästä osaan tiloista älytunnistautumisen avulla. Palveluun voivat tarjota tilojaan kaikki tilojen haltijat, niin yksityiset, julkiset kuin taloyhtiötkin. Kevästä 2016 asti asukkailla on ollut mahdollisuus käyttää lukuisia "flextiloja" Kalasatamassa ja järjestelmää kehitetään jatkuvasti.

Hankkeen vaihe

Vuonna 2016 Joustotilat hankkeessa kehitettiin palvelun ensimmäiset versiot ja saadaan ensimmäiset 20 tilaa mukaan palveluun. Vuonna 2017 jatketaan uusien käyttöskenaarioiden ja niitä vastaavien teknisten kyvykkyyksien integroimisessa. Vuonna 2018 pyrkimyksenä on panostaa liiketoimintatekniikan kehittämiseen avaamalla syntynyt IoT-alusta avoimien rajapintojen kautta erilaisille palvelutarjoajille.

Vuonna 2017 Joustotilat on edelleen demohanke, jolla tutkitaan uudenlaista erityyppisten tilojen varaus- ja hallintapalvelun käyttöä ja vaatimuksia. Erityinen painopiste on uusien teknologisten kyvykkyyksien ottamisessa osaksi palvelua. Vuonna 2017 hankkeessa kokeillaan uusia ratkaisuja, kuten mobiilimaksamista ja -tunnistautumista ja profiilien hallintaa osana joustavia tilapalveluita. Tavoitteena on luoda ymmärrystä kehittyvään markkinaan kehittämällä ja testaamalla konseptia aidossa käyttöympäristössä. Syntyvät ratkaisut sekä ymmärrys rajapinnoista ja tilapalveluiden liiketoimintaekosysteemistä mahdollistavat uusien toimintatapojen ja palvelujen laajentamista ja luovat pohjaa uudelle markkinalle. Hankkeessa luodaan ymmärrystä ja pohjaa rajapintojen harmonisointiin, jota jatkuvasti kommunikoidaan niitä kehittäville projekteille (mm. 6Aika). Vuoden 2017 aikana jatketaan uusien tilojen ottamista palveluun, pyritään aktivoimaan eri käyttäjäryhmien palvelun käyttöä, kerätään palautetta järjestelmän toimivuudesta ja siihen kohdistuvista vaatimuksista sekä seurataan toteutunutta käyttöä.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hanke tukee uudenlaisen elinkeinoperustan syntymistä. Tässä tapauksessa on kyse kolmannen osapuolen varausliiketoiminnan mahdollistavasta tilojen hallinnoinnin ja varaamisen alustasta Helsingin kaupungin avaamiin tiloihin ja avoimin rajapinnoin. Mikä yritys tahansa voisi hyödyntää ratkaisua oman liiketoimintansa muodostamisessa samalla tavoin kuin Trivago, Booking.com ja vastaavat palvelut hyödyntävät Amadeus-alustaa lentojen välitykseen.

Osaamisperusta: Hanke tuottaa käytäntötasoista ymmärrystä Helsingin kaupungin tilojen hallinnointi- ja varaamisen menettelyistä ja avaamisesta kolmannelle osapuolelle. Sekä itse hankkeen tavoite, että menettelytapa/toteutusmalli tilojen yhteiskäytön helpottamiseen ja teknologisten ratkaisujen kehittämiseksi lisäävät suoraan ja välillisesti osallistumismahdollisuuksia ja luovat mahdollisuuksia kansalaisten omaehtoiseen toimintaan.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hanke pysyy kuvauksensa mukaan innovaatiohankkeena vielä vuoden 2017 (demohanke). Vuonna 2018 hanke lähenee kuvauksen mukaan osittain tuotekehitystä ja käyttöönottoa. Alustan avaaminen rajapintojen kautta palveluntarjoajille edellyttää jonkin tasoista tuotteistamista, mutta on kuitenkin tulkittavissa vielä innovaatiotoiminnaksi. Kokonaisuuden kannalta vaikuttaisi olevan Helsingin kaupungin etu jo vuosien 2017-2018 aikana tarkastella laajempaa varaamisinnovaation käyttöönottohanketta ja mitä ominaisuuksia täysimittaisessa käytössä edellytettäisiin. Mahdollisen laajamittaisen käyttöönoton yhteydessä esimerkiksi vuonna 2019 ei enää olisi kyse innovaatiosta, vaan useiden tilojen hallinnoinnin prosessien harmonisoinnista kaupunkitasoisesti (edellytysesimerkkeinä mm. hinnoittelumalli, varaamisoikeudet, tilojen valvonta ja ylläpito, sanktiointi ja korvauskäsittelyt, yleiset perusteet tilan avaamiselle muuhun käyttöön, tilojen käyttöastetavoitteet, jne.) Hyvää uusien teknologisten ratkaisujen hakeminen ja kokeilu organisaatorajat ylittäen aluetasolla.

Strategian mukaisuus: Hanke tukee kaupunkistrategian Elinvoimainen Helsinki -osaa mm. edistämällä tietynlaisen yritystoiminnan (tilojen varaaminen) edellytyksiä. Hanke tukee myös kaupunkistrategian Toimiva Helsinki -osaa mm. edistämällä palvelujen integroitumista (yksi tapa varata Helsingin tarjoamia tiloja). Hanke tutkii suoraan samaa aihealuetta kuin yksi Digitaalinen Helsinki -ohjelman kärkiteemoista – ”Tilat avoimeksi”.

Muut arviointikriteerit:

Taloudellisena volyyminä tarkastellen kyse on Helsingin kaupungin omistamien tilojen vajaakäytön vähentämisen edistamisestä, mikä on tilaomaisuuden koon huomioiden merkittävää. Hankkeessa lisätään olemassaolevien tilojen tuottavuutta ja vaikuttavuutta. Hakijat ja toteuttajat edustavat monipuolista osaamista ja hanke on hyvä esimerkki julkisen sektorin, kaupallisten ja sosiaalisen yritystoiminnan yhdistelmästä. Hankkeen tulee toimia yhteistyössä Digitaalinen Helsinki -ohjelman kanssa, kuten kuluvana vuonnakin.

J2 Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia: [Kansainvälistä kasvua](#)

Toteutusaika:	1/2016-12/2019	PRR 3599731
Yhteistyötahot kaupungilla:	Helsingin Uusyrityskeskus ry	
Yhteistyötahot muualla:		
Kokonaiskustannukset:	1 689 500 euroa (IR 2016: 225 000 €)	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	579 500	-
2018	559 500	-
2019	559 500	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	550 000
2018	500 000
2019	500 000

Hankkeen kuvaus

Hankkeen tavoitteena on parantaa Helsingin alueen kilpailukykyä tuomalla alueelle lisää erinomaisia startup-tiimejä ja nuoria yrityksiä sekä helpottaa olemassa olevien helsinkiläisten startup-yritysten kansainvälisten markkinoiden kehittämistä. Näillä toimilla ja oman toiminnan kehittämällä hanke kehittää alueen yritysten ja sitä kautta alueen kilpailukykyä. Toiminnot integroidaan saumattomasti NewCo YritysHelsingin ja yrityspalveluekosysteemin toimijoiden muihin palveluihin, jolloin parhaat käytännöt voidaan soveltaa osaksi muuta toimintaa mahdollisimman tehokkaasti.

Hankkeen tavoitteet:

1. Ulkomaisten tiimien ja yritysten houkuttelu alueelle: identifioidaan parhaita startup-yrityksiä ja tarjotaan heille valmennusohjelma, joka tähtää startup-yrityksen kehitykseen ja etabloitumiseen alueelle.
2. Pilotoidaan varhaisvaiheen startup-yritysten kansainvälistymisen malleja ja lisään konkreettisten myynti- ja/tai laajentumismatkojen tukitoimia. Rakennetaan kumppanuuksien avulla kansainvälistä tukiverkostoa (Startup Exchange Network), jonka avulla voidaan tarjota edullisia tapoja päästä tekemään esitutkimusta eri alueille.
3. Tukitoimien kehittäminen: Testataan malleja toteuttaa yhteisiä työskentelytiloja tukemaan startuppien exchange networkin muodostumista. Pilotoidaan myös Helsingin ensimmäinen "luomistila" (maker space), joka auttaa tuotteiden prototyyppien suunnittelussa, toteutuksessa ja testauksessa kustannustehokkaalla tavalla.

Hankkeen vaihe

Hanke on kuluneen vuoden aikana synnyttänyt kaksi sopimusta startup yritysten kansainvälisestä vaihdosta, joiden puitteissa voidaan houkuttaa startupeja kuudesta kiinalaisesta kaupungista ja avataan helsinkiläisille yrityksille pääsy näiden kaupunkien startup ekosysteemeihin. Kaksi vastaavaa yhteistyösopimusta tullaan allekirjoittamaan lähiaikoina, joiden kautta avataan yhteydet Garage +:n (Taiwan) ja Fukuokan kaupungin (Japani) startup ekosysteemeihin ja markkinoihin. Lisäksi valmisteilla on vielä 14 sopimusta seuraavien tahojen kanssa: Singapore, Kualalumpur, Ho Chi Min City, Seoul, Johannesburg, Berliini, Lontoo, Lissabon, Barcelona, Amsterdam, Pariisi, Chicago, Los Angeles ja Toronto.

Hankkeen puitteissa on vierailtu mm. Pekingissä, Pietarissa, Taipeissa, Shanghaissa ja Fukuokassa sekä luotu yhteyksiä startup vaihto-ohjelmien kehittämiseksi ja helsinkiläisten yritysten vientimahdollisuuksien edistämiseksi. Vierailujen myötä on jo houkutteltu kolme ja kutsuttu useita ulkomaisia yrityksiä Helsinkiin ja mahdollistettu kansainvälisten kumppanuuksien syntymistä usealle helsinkiläiselle yritykselle.

Hankkeessa kehitetään parhaillaan myös sähköistä yritysekosysteemi-portaalia Helsinkiin (Explore). Portaali yhdistää kaikki startup ekosysteemin toimijat ja tarjoaa toimijoista tietoa etsittävässä muodossa. 16 helsinkiläistä startupyritystä on saanut tukea liiketoimintansa kasvattamiseen hankkeen ja NewCo Helsingin palvelujen kautta. NewCo Helsinkiin kehitetään myös laitelainaamo, josta startupit voivat lainata sellaisia laitteita, työkaluja ja tarvikkeita, joiden hankkiminen olisi yrityksille muuten hankalaa.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Helsinki on erittäin kovassa Euroopan sisäisessä ja globaalissa kilpailussa parhaista kasvuyrityksistä. Seudulta puuttuu houkuttelu ja vienti-instrumenttejä. Monet kilpailevat kaupungit tarjoavat kasvuyrityksille esim. pree-seed rahoitusta (jopa 60 000 €/v), verohelpotuksia sekä tukea

asumiskustannuksiin ja matkakuluihin. Helsingin täytyy tarjota hyvälle potentiaalisille startup-yrityksille tukea ja palveluita pärjätäkseen globaalissa kilpailussa. Hankkeessa panostetaan parhaimpien ja potentiaalisimpien startupien identifiointiin ja houkutteluun ulkomailta ja tuetaan näiden yritysten investointeja ja etabloitumista Helsinkiin. Ulkomaisten yritysten tuominen Helsinkiin tuo alueelle uutta energiaa ja uusia mahdollisuuksia kansainvälistymiseen. Vastaavasti helsinkiläisten kasvuyritysten lähettäminen ulkomaanvaihtoon lisää yritysten kansainvälisiä kasvumahdollisuuksia.

Osaamisperusta: Hankkeen startup-vaihto-ohjelma lisää yritysten ja Helsingin yritysekosysteemin toimijoiden osaamista ja ymmärrystä kansainvälisistä markkinoista ja auttaa verkostojen rakentamisessa.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Vaihto-ohjelmia ei ole vielä olemassa koko Suomessa ja seudulta puuttuu toimintaa, jossa lupaavat alkuvaiheen startupit saisivat näin kohdennettua apua ja tukea kansainväliselle kasvamiselle.

Strategian mukaisuus: Hankekokonaisuus kytkeytyy tiivisti osaksi Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikkaa, invest-in-toimintaa sekä laajempaa innovaatio- ja yrityspalveluekosysteemin kehittämistä, joka omalta osaltaan tukee Helsingin kaupungin kansainvälistä kilpailukykyä ja houkuttelee alueelle ja säilyttää alueella nopean kasvun startup-yrityksiä.

Muut arviointikriteerit:

Hankkeessa hyödynnetään aikaisemmin toteutetussa Kasvuvalmennushankkeessa synnytettyjä toimintamalleja ja kohdennetaan toimenpiteet parhaisiin ja potentiaalisimpiin kansainvälisesti kasvaviin yrityksiin. Kaupungin kilpailukykyyn kehittäminen ja yrityspalvelut osana sitä on kaupungin talouden kannalta oleellisia. Panostamalla niihin oikealla tavalla voidaan synnyttää Helsinkiin uusia työpaikkoja, houkutella investointeja ja siten lisätä kaupungin verotuloja.

Toiminta perustuu ensisijaisesti Helsingin kaupungin ja valittujen kansainvälisten kumppanikaupunkien ja muiden toimijoiden välisiin yhteistyösopimuksiin. Kansainvälisten verkostojen rakentaminen vie aikaa ja yritysten houkuttelemisen Helsinkiin on tehtävä pitkäjänteisesti. Hankkeen rahoitukseen sitoutuminen kolmeksi vuodeksi on siksi perusteltua.

Hankkeessa ehdotetun maker space, ns. "luomistilan" rahoittaminen ei ole tässä vaiheessa perusteltua. Vastaavia tiloja on suunnitteilla muissa yhteyksissä, ja luomistilaan tulisi satsata koordinoitummin niin että saataisiin seudulle yksi tai muutama vaikuttavampi tila.

Kansainvälisten yhteyksien luomisen lisäksi hankkeen tulisi panostaa erityisesti paikallisen startup-dataekosysteemin kehittämiseen, jotta hanke hyödyttäisi Helsingin toimijoita mahdollisimman laajasti.

J3 Helsingin kaupunki, Kaupunginkirjasto: [Varaamo-tilavarauspalvelun jatkokehitys \(ent. Tilavarauspalvelun hankinta\)](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2018	PRR 3599733
Yhteistyötahot kaupungilla:	Nuorisosiainkeskus, varhaiskasvatusvirasto, kaupunginkanslia sekä Forum Virium	
Yhteistyötahot muualla:	Joustotilat-hanke	
Kokonaiskustannukset:	360 000 euroa	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	100 000	30 000
2018	100 000	30 000
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	100 000
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

Helsingin kaupungilla on käynnissä useita kokeiluhankkeita, joiden tarkoituksena on testata eri ratkaisuja ja toimintamalleja kaupungin julkisten tilojen varaamiseen. Kokeiluista Varaamo-projekti ja kaupungin sisäinen Tilapankki-kokeilu tukeutuvat samaan tekniseen ratkaisuun tuottaen käyttötapauxiin perustuvaa informaatiota kaupunkiyhteisen resurssiytimen kehittämisen tueksi. Tilojen avaaminen ja hyödyntämisen helpottaminen tukisi tulevaisuuden elinkeino- ja osaamisperustaa, kun tiloissa voisi järjestää sosiaalista toimintaa, työskennellä tai perustaa pop-up-tapahtumia tai -myymälöitä. Tilojen avaaminen synnyttäisi parhaimmillaan asukaslähtöisiä innovaatioita. Yrittäjyys lisääntyisi, työskentely helpottuisi, kokouksia olisi näppärämpi järjestää ja ihmiset verkostoituisivat.

Hankkeen vaihe

Tämä hanke jatkaa ja laajentaa vuonna 2016 alkanutta Tilavarauksjärjestelmän hankinta -pilottia, jonka aikana tilavaraukseen kehitettiin kolmen viraston yhteinen pilottipalvelu nimeltä Varaamo. Vuonna 2017 jatketaan pilottikäyttöliittymän kehittämistä sekä tilavarauspöytäkirjojen ja toimintamallien yhtenäistämistä. Jatkokehitysvaiheen aikana pyritään arvioimaan hankittavan tilavarauspöytäkirjojen tuotantomallin kannattavuutta ja käyttömahdollisuuksia sekä rakentamaan palvelulle kaupunkitasoista hallinnointimallia, jonka avulla palvelun jatkuminen mahdollistetaan.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hanke tukee uudenlaisen elinkeinoperustan syntymistä. Tässä tapauksessa on kyse kolmannen osapuolen varausliiketoiminnan mahdollistavasta tilojen hallinnoinnin ja varaamisen alustasta Helsingin kaupungin avaamiin tiloihin ja avoimin rajapinnoin. Mikä yritys tahansa voisi hyödyntää ratkaisua oman liiketoimintansa muodostamisessa.

Osaamisperusta: Hanke tuottaa käytäntötasoista ymmärrystä Helsingin kaupungin tilojen hallinnointi- ja varaamisen menettelyistä, mikä on edellytys sille, että Helsingin kaupunki voi todeta innovaation syntyneen ja olevan riittävän toteuttamiskelpoinen täydessä laajuudessaan. Hanke parantaa asukkaiden ja eri toimijoiden osallistumis- ja toimintamahdollisuuksia ja lisää tilavarauspöytäkirjojen käyttäjälähtöisyyttä.

Innovaatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hanke on yhä selvästi kokeilupohjainen eikä tähtää lopulliseen käyttöönottoon. Hakemus täyttää tältä osin innovaatioluonteen kriteerin: luodaan uutta sähköistä alustaa uutta teknologiaa hyödyntämällä.

Strategian mukaisuus: Hanke tukee kaupunkistrategian Elinvoimainen Helsinki -osaa mm. edistämällä tietynlaisen yritystoiminnan (tilojen varaaminen) edellytyksiä. Hanke myös tukee kaupunkistrategian Toimiva Helsinki -osaa mm. edistämällä palvelujen integroitumista (yksi tapa varata Helsingin tarjoamia tiloja). Hankkeessa tehostetaan strategian mukaisesti kaupungin tilojen käyttöä. Hankkeessa myös lisätään kaupunkilaisten itsepalvelumahdollisuuksia, joka vähentää asiakaspalvelutarvetta ja vapauttaa henkilöstön aikaa muuhun työhön. Hanke tutkii suoraan samaa aihealuetta kuin yksi Digitaalinen Helsinki -ohjelman kärkiteemoista – ”Tilat avoimeksi”.

Muut arviointikriteerit: Taloudellisena volyyminä tarkastellen kyse on Helsingin kaupungin omistamien tilojen vajaakäytön vähentämisen edistämisestä, mikä on tilaomaisuuden koko huomioiden merkittävää. Tämä jatkokehityshanke näyttää potentiaalisesti onnistuvalta innovaatiolta ja on perusteltua jatkorahoittaa. Hankkeen tulee toimia yhteistyössä Digitaalinen Helsinki -ohjelman kanssa, kuten kuluvana vuonnakin.

J4 Helsingin kaupunki, Opetusvirasto: [Helsingin kaupungin yrittäjyysosaamisen - jatkumo](#) (ent. Yrityskylä Helsinki)

Toteutusaika:	1/2017-12/2019	PRR 3599706
Yhteistyötahot kaupungilla:	-	
Yhteistyötahot muualla:	TAT ry, Nuori Yrittäjyys ry, Mindustry Oy	
Kokonaiskustannukset:	1 490 000 euroa (Yrityskylä Helsinki 650 000 € + Helsingin kaupungin yrittäjyysosaamisen – jatkumo 840 000 €)	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	165 000	110 000
2018	180 000	110 000
2019	165 000	110 000

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	0

Hankkeen kuvaus

Hankkeen visio on luoda Helsinkiin kasvava yrittäjyiden jatkumo esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen, joka vahvistaa Helsingin kaupungin osaamista yrittäjyiden ja uutta luovan toiminnan satelliittiasemana. Helsingin yrittäjyysosaamisen perusopetuksen jatkumossa lähestytään eri toimintamuotojen avulla taitoja, miten maailmaa muutetaan ja uusia ideoita toteutetaan yrityksenä ja innovoivana työntekijänä.

Hankkeessa hyödynnetään innovointihankkeessa aiempien innovaatorahaston tuella toteutettujen pilotointien kokemuksia sekä aloitetaan uusia yhteistyömuotoja toiminnassaan vaikuttavuutta saaneiden toimijoiden kanssa. Hankkeessa haetaan innovaatorahastosta tukea Yrittäjyysosaaminen Helsingissä 2017–2019 – jatkumon kehittämiseen, joka rakentaa uutta luovin toimintatavoin lasten ja nuorten osaamista yrittäjyys -ja työelämätaidoissa tuleviin vuosiin kaupungin yrittäjinä ja innovoivina työntekijöinä.

Hankkeen vaihe

Innovaatorahaston päätösvalmistelussa Helsingin kaupungin yrittäjyysosaamisen - jatkumo -hanke on tulkittu jatkohankkeeksi opetusvirastossa vuosina 2012–2015 innovaatorahaston tuella toteutetulle hankkeelle ”Yrityskylä Helsinki”. Yrityskylä Helsinki -oppimiskokonaisuus tavoitti ensimmäisellä kolmivuotiskaudellaan kaikki helsinkiläiset 6-luokkalaiset ja heidän opettajansa, n. 15.000 kuudesluokkalaista, 600 opettajaa sekä 600 opiskelija-ohjaajaa yrityskyläkäynnin ja -koulutuksin. Tämä on vahvistanut oppilaiden osaamisesta yrittäjyydestä ja talousosaamisesta sekä päivittänyt opettajien tietoa ja taitoa työelämästä ja yrittäjyydestä. Toimintamallia kehitettiin ja se vakiinnutettiin kolmikantarahoituspohjaisesti uudelle kolmivuotiskaudelle 2015–2018 Yrityskylä Helsinki-Vantaana Helsingin ja Vantaan opetusvirastojen sekä Taloudellisen tiedotustoimiston (TAT) yhteistyönä.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Yrittäjyyskasvatus luo elinkeinoperustaa pitkällä tähtäimellä. Synnyttämällä yrittäjämäistä ajattelua jo nuorena iässä edistetään tulevaisuuden potentiaalisten yrittäjien kasvua. Hankkeen tuloksia ja aitoa vaikuttavuutta kaupungin elinkeinoperustaan on vaikea mitata.

Osaamisperusta: Hanke lisää nuorten ja opettajien osaamista ja ymmärrystä yrittäjämäisestä ajattelusta ja toimintatavasta.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Elementtejä yrittäjyyskasvatuksesta löytyy hieolla tavalla opetusviraston toiminnasta jo entisestään. Hankkeessa kohdennetaan tiettyjä jo aikaisemmin kehitettyjä toimintoja uusille kohderyhmille. Ajatus kokonaisvaltaisesta suunnitelmasta on kuitenkin uusi ja kannatettava.

Strategian mukaisuus: Yrittäjyyskasvatus on kaupungin strategian mukaista toimintaa.

Muut arviointikriteerit: Yrittäjyyskasvatuksen toimintatapojen kehittämistä on rahoitettu innovaatorahastosta Yrityskylä Helsinki -hankkeessa. Toiminnalle on löydetty vakaampi rahoituspohja, jonka olisi mahdollista vastata myös jatkokehittämiseen liittyvistä kustannuksista. Jatkokehittämisen kustannukset ovat suuret ja tulokset nähtävissä niin kaukana tulevaisuudessa, että innovaatorahaston rahoitukselle ei tässä taloudellisessa tilanteessa nähdä perusteita.

J5 Helsingin yliopisto, Metsätieteiden laitos: 3D-Virtuaalipuistot – kustannustehokkuutta, tarkkuutta ja lisäarvoa Helsingin viheralueiden ylläpitoon

Toteutusaika:	1/2016-12/2018	PRR 3599739
Yhteistyötahot kaupungilla:	Rakennusviraston katu- ja puisto-osasto ja kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäosasto	
Yhteistyötahot muualla:	Maanmittauslaitoksen paikkatietokeskus ja Laserkeilauksen huippuyksikkö	
Kokonaiskustannukset:	120 000 euroa	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	50 000	10 000
2018	50 000	10 000
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

Hankkeen keskeinen tavoite on kehittää mahdollisimman tarkka ja kustannustehokas 3D-menetelmä Helsingin katu- ja puistopuiden kartoitukseen ja seurantaan. Toteutuessaan hanke tuottaa maailman ensimmäisen operatiivisen lasermittauksiin perustuvan kaupunkipuiden 3D-seurantamenetelmän. Hanke jakaantuu kahteen osaan: 1) Katu- ja puistopuiden 3D-kartoitukseen keskittyvä vaihe, joka tehdään ensimmäisenä vuonna (2016), 2) Katu- ja puistopuiden kartoitusmenetelmän tarkentaminen ja laajentaminen (pihapuut), 3D-monilähdeinventointiin perustuvan päivitysmenetelmän kehittäminen, 3D-katu- ja puistomallin ("virtuaalipuiston") täysimääräinen hyödyntäminen (vuodet 2017–2018). Lopputuotteena on 3D-katu- ja puistomalli, jota voidaan jatkossa hyödyntää kaupungin viheralueiden ylläpidon monella osa-alueella, kuten esimerkiksi tulevia hoitotoimenpiteitä suunniteltaessa tai kartoitettaessa puita, jotka ovat heikentyneen kuntonsa vuoksi vaarallisia. Puukohtaista ominaisuustietoa voidaan käyttää myös kaupungin hiilitaseinventoinnissa, hiilitaseen seurannassa, puiden terveydentilan seurannassa sekä monissa spatiaalisissa analyyseissä, joilla voidaan määrittää esimerkiksi puiden vaikutusta asuinalueiden melun tai haitallisten hiukkasten (esim. tiepöly) torjuntaan.

Hankkeen vaihe

Puistopuiden kartoitus on edennyt aikataulussa. Kaupungin toimittamia kaukokartoitusaineistoja päästiin käsittelemään suunnitellusti kevään ja alkukesän aikana. Koko hankealueen kattava lentolaserkeilaukseen perustuva puiden latvustoa kuvaava pintamalli laskettiin aiemmin keväällä. Latvuston pintamalliin perustuva alustava latvustason puiden tunnistus saatiin valmiiksi alkukevästä ja sitä käytettiin pohjana maastomittausten koealavalinnalle.

Puutunnusten estimointia varten kesän aikana mitattiin maastolaserkeilauksen avulla yhteensä 42 koealaa. Koealoilta mitattua tietoa hyödynnetään referenssinä kehitetyn menetelmän tarkkuuden arvioinnissa (puiden lukumäärä, sijainnit ja läpimitta) sekä opetusaineistona puutunnusten (läpimitta) estimoinnissa. Maastolaserkeilausaineiston käsittely koealakohtaisten puukarttojen tuottamiseksi on aloitettu. Hankkeen muut työvaiheet ensimmäisen vuoden osalta:

1. Puiden latvustason paikannus
2. Puiden tunnusten estimointi
3. Katupuurekisterin päivitys

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Puuston digitalisointi mahdollistaa tehokkaamman hoitotoiminnan kilpailuttamisen. Hanke ei kuitenkaan luo niin merkittävää tulevaisuuden elinkeinoperustaa, että taloudellisesti tiukentuneessa tilanteessa hankkeen rahoitusta innovaatorahastosta jatkettaisiin.

Osaamisperusta: Hanke tukee yhden Helsingin kaupungin ydintoiminnan digitalisaatiota, eli kaupunkiympäristön ylläpitotoiminnan osaamisepohjan kehittymistä digitaaliseen suuntaan.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Ainutlaatuisuus on myös hakemuksen väitteen pohjalta kiistaton: Maailman ensimmäinen operatiivinen lasermittauksiin perustuva kaupunkipuuston 3D-seurantajärjestelmä.

Strategian mukaisuus: Tukee strategian digitalisaatiopyrkimyksiä.

Muut arviointikriteerit: Hanke on edennyt suunnitellusti, mutta sen elinkeinoperustan luomisen potentiaali on edelleen liian epäselvä.

J6 Kliffa Innovation Oy: [KLIFFA - Uudenlaista urbaania asumista](#)

Toteutusaika:	3/2015-12/2017	PRR 3599742
Yhteistyötahot kaupungilla:	Tilakeskus ja Helsingin kaupungin asunnot Oy	
Yhteistyötahot muualla:	Rollock Oy	
Kokonaiskustannukset:		

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	22 700	-
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	22 700
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa testataan tilojen joustavaa käyttöä asuintalojen kerhohuoneissa sekä liikehuoneistossa. Tavoitteena on käytännön kautta selvittää kuinka kaupungin tyhjiin tai tehottomasti käytetyt tilat saataisiin paremmin kaupunkilaisten käyttöön ja miten lyhytaikaista vuokrausta voitaisiin harjoittaa kustannustehokkaasti.

Hankkeen vaihe

Hanke on alkanut vuonna 2016, jolloin selvitettiin Suomen suurimpien kaupunkien nykyisiä käytäntöjä tilojen varauksessa sekä asukkaiden toiveita ja kokemuksia tilojen käytön suhteen. Tämän selvityksen perusteella todettiin, että tilankäytön tehostamiseksi olisi syytä luoda nopeiden kokeilujen avulla erilaisia tilankäyttökonsepteja. Vuonna 2017 hankkeessa on tarkoitus luoda ja kokeilla 2-3 tilankäyttökonseptia testiympäristössä.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Jatkohanke tukee elinkeinoperustaa. Se kokeilee tilojen avaamista kolmannelle osapuolelle käytännössä ja tuottaa konsepteja tämän kaltaiselle elinkeinolle.

Osaamisperusta: Jatkohanke tukee välillisemmin osaamisperustaa siten, että se tarjoaa tilanvarauselinkeino toiminnalle alustavia konsepteja. Hankkeessa hyödynnetään paljon käyttäjiltä saatua tietoa, parantaa tilojen lyhytaikaiseen vuokraustarpeeseen liittyvän palvelun käyttäjälähtöisyyttä, asukkaita lähellä olevien tilojen käytön ja varauksen konseptointi.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Suomessa ei toistaiseksi ole olemassa vastaavanlaisia julkisten tilojen varaamisen ratkaisuja kolmannen osapuolen toimittamana elinkeinona. Kokeiluja on laajalti, mutta innovatiivisuus ja ainutlaatuisuus täyttyvät, koska varsinaisia vakiintuneita kolmannen osapuolen palveluita ei ole vielä olemassa.

Strategian mukaisuus: Tukee kaupunkistrategian Elinvoimainen Helsinki -osaa mm. edistämällä tietynlaisen yritystoiminnan (tilojen varaaminen) edellytyksiä. Tukee myös kaupunkistrategian Toimiva Helsinki -osaa mm. edistämällä palvelujen integroitumista (yksi tapa varata Helsingin tarjoamia tiloja).

Muut arviointikriteerit:

Taloudellisena volyyminä tarkastellen kyse on Helsingin kaupungin omistamien tilojen vajaakäytön vähentämisen edistämisestä, mikä on tilaomaisuuden koon huomioiden merkittävää.

Rahoituspäätöksen ehtona on, että hanke saa käyttöönsä sille luvatut tilat:

- Helsingin kaupungin asunnot (Heka): vähintään kaksi tilaa hankkeen käyttöön osoitettuna (sitoumus tarkistettava)
- Kiinteistöviraston Tilakeskus: vähintään yksi kivijalkahuoneisto hankkeen käyttöön osoitettuna (sitoumus olemassa)

Määräraha maksetaan hankkeelle, kun se osoittaa saaneensa käyttöoikeussitoumuksen kaikista sille luvatuista tiloista. Hankkeen tulee toimia yhteistyössä Digitaalinen Helsinki -ohjelman kanssa, kuten kuluvana vuonnakin.

J7 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy: [Creative Campus Arabia](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2018	PRR 3599742
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto	
Yhteistyötahot muualla:	Yrkeshögskolan Arcada ja Diakonia-ammattikorkeakoulu	
Kokonaiskustannukset:	280 000 euroa (IR aiemmin: 50 000 €)	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	121 800	18 200
2018	121 800	18 200
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	121 800
2018	121 800
2019	-

Hankkeen kuvaus

Hankkeen tavoitteena on kehittää Arabian aluetta luovan alan yrittäjyys- ja osaamiskeskittymänä ja sitä kautta parantaa muotoilun ja luovien alojen toimijoiden toimeentuloedellytyksiä mm. tilojen yhteiskäyttöä ja palveluita tehostamalla. Hankkeen kautta Metropolian, Diakin ja Arcadan kampuksilla kehitetään monialaista toiminta-alustaa, jossa eri alojen opiskelijat ja ammattilaiset kohtaavat, löytävät uusia kumppanuuksia ja voivat testata ideoita, tuotteita ja palveluja. Hanke edistää luovan alan osaamisen soveltamista muille aloille ja hanke myös linkittyy pilottina Metropolian Myllypuron kampuksen kehittämiseen. Hanke antaa kasvualustan uudelle yrittäjyydelle, muotoilun-, media- ja luovan alan osaamis- ja elinkeinoperustalle. Hankkeessa myös vahvistetaan muotoilun menetelmien soveltamista Helsingissä sekä niiden testaamista Arabian alueen kehittämishaasteissa.

Hankkeen vaihe

Hanke on saanut innovaatorahastosta rahoitusta vuonna 2016, jolloin alueen toimijoiden kanssa on määritetty konkreettiset kehittämistarpeet. Seuraava hankkeen osa koskee toteutusvaihetta. Selvitysvaihe on onnistunut hyvin sille asetetuissa tavoitteissa. Keskeiset Arabian alueella toimivat kumppanit ovat lähteneet mukaan yhteiskehittämään tulevaa palvelutarjontaa ja tilojenjakamista. Yhteistyökumppaneista Virgo Cohesion Oy on tiettävästi haettu konkurssiin, joten sen osaamisen/asiantuntijuuden tehtävä pitää ratkaista hankekokonaisuudessa toisin.

Päätöksen perustelut

Elinkeinooperusta: Hanke palvelee Helsingin seudun innovaatio- ja yrityspalveluekosysteemiä luovien alojen osalta. Hanke vahvistaa Arabian alueen korkeakoulujen yhteistyötä ja ammattiosaamisen jakamista muutoksessa, jossa Metropolia on keskittämässä kaikki kulttuurialan koulutuksensa Arabiaan ja Aalto-yliopisto siirtyy Otaniemeen. Hanke vahvistaa muotoilun menetelmien soveltamista Helsingissä sekä niiden testaamista Arabian alueen kehittämishaasteissa ja rakentaessa sinne uutta brändiajattelua mittavien tilamuutosten myötä. Lisäksi hankkeen kautta tuodaan Arabian kampukselle business-osaamista kiihdyttämö- ja mentorointimallien mukaisesti.

Osaamisperusta: Hanke lisää luovien alojen osaamisperustaa tuomalla eri toimijoita yhteen sekä yhdistämällä ja avaamalla tarjolla olevaa alan opetusta alueella.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Arabian kampuksella ei ole toimijaa, joka kokoaisi olemassa olevat toimijat ja potentiaalit yhteen ja määrittäisi kehittäisi aluetta tukemaan luovan osaamisen integroitumista muille toimialoille. Kansainvälisen vierailijaresidenssin ja siihen liittyvän opiskelijamentoroinnin kokeilu on myös uutta.

Strategian mukaisuus: Korkeakoulukampusten kehittäminen on kaupungin strategian mukaista toimintaa.

Muut arviointikriteerit: Avaamalla kampuksen infra ulkopuolisille toimijoille ja ammattilaisille rakennetaan tiiviimpää tukiverkostoa oppilaitoksilta valmistuneille. Opintojensa loppuvaiheessa olevien ja valmistuvien opiskelijoiden sijoittuminen työelämään tulee helpottumaan. Lisäksi hankkeessa tehostetaan Metropolian tilojen käyttöä. Hanke on alueen identiteetin kannalta merkittävä hanke, kun perinteiset taide- ja muotoilutoimijat (Aalto, Fiskars) eri syistä väistyvät alueelta. Tilalle tarvitaan uutta aktiivista toimintaa. Hankkeen tavoitteiden saavuttaminen vaatii pidempää kehittämistyötä. Hankkeen rahoitukseen on perusteltua sitoutua kahdeksi vuodeksi.

U1 Aalto-yliopisto, Kauppakorkeakoulu, Aalto Global Impact: [Cafe Impact](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto ja Yritys-Helsinki
Yhteistyötahot muualla:	From Waste to Taste ry
Kokonaiskustannukset:	191 400 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	82 800	12 900
2018	82 800	12 900
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa pilotoidaan ja kehitetään Café Impact -konseptia, joka on Aalto Global Impactin lanseeraama konsepti ja tila, jossa paikallisväestö sekä uudet ja Suomeen jo juurtuneet maahanmuuttajat voivat tavata toisiaan. Café Impact -konseptissa paneudutaan madaltamaan maahanmuuttajien kynnystä osallistua erityisesti yrittäjyyskoulutuksiin ja verkostoitumistapahtumiin sekä luoda polkua yrittäjyyteen. Café Impact pyrkii myös mahdollistamaan maahanmuuttajien ja paikallisväestön kohtaamiselle avointa yhteisöä, jonka tavoitteena on edistää yhteisten yritysten luomista. Toimintakonsepti koostuu tapahtumista, joiden sisältö luodaan yhdessä maahanmuuttajien ja alan toimijoiden kanssa. Toiminta sisältää koulutuksia, työpajoja, mentorointia ja konsultointia. Lisäksi Café Impact luo fasilitoidun yhteisön, jossa maahanmuuttajat toimivat myös toistensa vertaistukena ja jossa yrittäjyyskontekstia tullaan korostamaan. Hankkeen keskeisiä kohderyhmiä ovat yrittäjyydestä kiinnostuneet turvapaikanhakijat, pakolaiset ja muut vaikeasti työllistyvät maahanmuuttajat. Café Impact tulee toimimaan From Waste to Taste -ravintolan/-kahvilan osana. Hankkeessa pyritään kehittämään konseptia, joka pystytään myöhemmin skaalaamaan myös muihin kohderyhmiin ja teemoihin soveltuvaksi. Hanke tuottaa kohderyhmille uutta osaamista ja kyvykkyyttä yrittäjyyteen sekä hyvinvointia yhteisöllisyyden kautta. Café Impact -hankkeen koordinaattori järjestää tapahtumia, koulutusta, valmennusta ja tapaamisia yhteistyössä Impact Iglu -yrittäjyisyhteisön kanssa. Tavoitteena on palkata hankkeen koordinaattoriksi maahanmuuttajataustainen yrittäjä.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hankkeessa saattaisi syntyä maahanmuuttajayrittäjyyttä ja kansainvälisiä liikeyhteyksiä pakolaisten lähtömaihin, mutta tarpeeksi vahvan liiketoimintaosaamisen tarjoaminen hankkeessa jää epäselväksi. Hanke ei synnytä tarpeeksi merkittävää tulevaisuuden elinkeinoperustaa.

Osaamisperusta: Hanke auttaa maahanmuuttajien kotouttamisessa ja mikäli hankkeessa onnistutaan luomaan kohtaamisia kantaväestön ja maahanmuuttajien välillä, syntyy kulttuurien välistä ymmärrystä ja osaamista.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Vastaavia toimintoja löytyy Startup Refugees -ohjelmassa ja maahanmuuttajien kohtamiseen löytyy toimintamalleja esim. järjestöpuolella.

Strategian mukaisuus: Maahanmuuttajien integrointi ja työllistyminen ovat kaupungin strategian mukaisia tavoitteita.

U2 ArcticStartup Media Oy: [HelYes Startup Data](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	NewCo Helsinki
Yhteistyötahot muualla:	FiBAN, Startup100, Helsinki Business Hub, Girls in Tech, Haaga-Helia
Kokonaiskustannukset:	140 000 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	50 000	20 000
2018	50 000	20 000
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	

Hankkeen kuvaus

HelYes Startup Data on ArcticStartupin ja NewCo Helsingin yhteinen hanke, jossa luodaan Helsingissä toimivista startup-yrityksistä digitaalinen tietokanta. Tuloksena syntyy uudenlainen ajan tasalla oleva tietopankki startup-ekosysteemin toimijoille päätöksenteon tueksi sekä median käyttöön.

Yrityksistä kerätään havainnollistavaa tietoa esimerkiksi rahoituksesta, kasvunäkymistä, henkilökunnasta ja neuvonantajista ja ne jaotellaan toimialoittain ja vaiheittain (pre-seed, seed, growth). Hanke kasvattaa kaupungin kilpailukykyä ja mainetta samalla palvelemalla kaupungin startup-ekosysteemin toimintaa niin sijoittajien kuin startup-yritystenkin näkökulmasta. Startup-yritysten mahdollisuudet saada kansainvälisiä sijoituksia ja medianäkyvyyttä parantuvat. Myös vertailukelpoisuus eri toimijoiden ja alueiden välillä paranee.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Ajantasainen ja helposti saatavilla oleva tieto yrityksistä palvelee kansainvälisiä ja paikallisia sijoittajia, elinkeinopolitiikkaan liittyvää päätöksentekoa sekä yritysten verkottoitumista.

Osaamisperusta: Tällä hetkellä kaivataan tarkaa tietoa pääkaupunkiseudun startupeista. Tieto lisää ymmärrystä startupien tilanteesta.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Kyseessä lähinnä tiedonkeruuhanke, joka ei sovi innovaatorahaston rahoitettavaksi.

Strategian mukaisuus: Startup-yrittäjyyden edistäminen on kaupungin strategian mukaista.

Muut arviointikriteerit: Tarve perustaa erillistä tietokantaa on kyseenalainen. Yritystietoja ollaan keräämässä kaupungin toimesta Startup Commons -järjestelmään, johon näitäkin tietoja voidaan yhdistää. Jää epäselväksi miten tietoja ylläpidetään hankkeen loputtua, jos tiedot kerätään ns. manuaalisesti.

U3 Forum Virium Helsinki Oy: [Jätkäsaari Smart Mobility Lab](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	Helsinki Business Hub Oy, Kaupunginkanslian elinkeino-osasto ja KSV
Yhteistyötahot muualla:	Metropolia AMK Oy, yritykset ja VTT
Kokonaiskustannukset:	933 270 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	550 000	-
2018	383 270	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	50 000
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

Hanke toteuttaa älykkään kaupunkiliikkuksen innovaatioiden kokeilu ympäristön Helsinkiin.

Hankkeen tavoitteena on:

- tuoda Helsingin suurimmat liikkuksen haasteet kehitysalustaksi ja kehityskohteiksi yrityksille ja tutkimuslaitoksille,
- tehdä näkyväksi sekä nykyistä kaupungin kehitystoimintaa että yritysten ratkaisuja,
- auttaa yrityksiä kehittämään uusia liiketoimintamalleja,
- kokeilla niitä käyttäjillä ja
- synnyttää uutta kannattavaa liiketoimintaa.

Kokeiluympäristötoiminta edellyttää käytännössä alueellista rajausta sekä uusien teknologioiden asentamisen, palvelutoiminnan toteuttamisen että kv-markkinoinnin takia. Jätkäsaarta ajatellaan tässä laajasti sisältäen Hernesaaren ja Ruoholahden asuin- ja työpaikka-alueet sekä käyttötapausten mukaan laajentuen ulosmenoväylille Läsiväylän ja Mechelininkadun suuntiin. Mukaan luetaan myös matkaketjut, jotka jatkuvat kasvukäytäviin ja lentokentälle. Hankkeessa myös käynnistetään Helsingin kaupungin strategian toimeenpano aluerakentamiskohteiden käyttämisestä niille ominaisten uusien tuotteiden ja palveluiden kokeilu-, kehittämis- ja käyttöönottoympäristönä.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Älyliikenne on tunnistettu miljardibisnekseksi ja Helsingillä on mahdollisuus olla edelläkävijä tällä alueella. Jätkäsaari voi tulevaisuudessa toimia Helsingin ja Suomen älyliikenteen näyteikkunana, joka vetää puoleensa uutta älyliikenteen liiketoimintaa Suomesta ja muualta maailmasta. Jätkäsaaren Mobility Lab kerää yhteen kaikki Jätkäsaaren älykkään liikenteen kokeilut ja tukee uusien syntymistä. Se tukee myös koko Suomea älyliikenteen pilotointimaana. Hankkeen elinkeinopoliittinen linkki on vahva ja se luo sekä suoraan liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille että edistää innovaatioiden syntymistä ja osaamisen kehittymistä alueen toimijoiden ja yritysten puolella.

Osaamisperusta: Tekemällä Suomessa kehitystyötä ja pilotointia pystymme tarjoamaan osaamista koko maailmaan.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hanke mahdollistaisi uusia innovatiivisia älyliikennratkaisuja.

Strategian mukaisuus: Hanke on Helsingin älyliikennestrategian mukainen.

Muut arviointikriteerit:

Jätkäsaarella on jo käynnissä useita älyliikenteen hankkeita, kuten mm. FinEst Smart Mobility ja NSB CoRe. Käynnissä olevien hankkeiden yhteensaattamiselle ja koordinaatiolle on tarve, jotta saadaan kehittämistoimintaan suunnatuista resursseista maksimaalinen hyöty. Hankehakemus on tässä vaiheessa liian laaja ja pirstaleinen innovaatorahastolle rahoitettavaksi.

Vuodelle 2017 rahoitetaan projektipäällikön palkkaaminen hankkeen konseptin ja tarkemman projekti- ja rahoitussuunnitelman laatimiseksi sekä ohjausryhmän toiminnan käynnistämiseksi. Edellytetään, että hankkeen laajempaan toteuttamiseen haetaan merkittävää ulkopuolista rahoitusta, esimerkiksi kotimaisista ja Eurooppalaisista rakennerahasto-ohjelmista. Ohjausryhmässä tulisi olla edustus kaupunkisuunnitteluvirastolta ja kaupunginkanslian elinkeino-osastolta, kuten hankehakemuksessa ehdotetaan. Hankkeen tulisi tehdä yhteistyötä myös Metropolia-ammattikorkeakoulun Robobus-hankkeen kanssa.

U4 Forum Virium Helsinki Oy: [Nopeat kokeilut Kalasataman kouluun](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2017
Yhteistyötahot kaupungilla:	Opetusvirasto
Yhteistyötahot muualla:	Helsingin yliopisto, Kasvatuspsykologian tutkimusryhmä; Aalto Yliopisto MIND-tutkimusryhmä (Mindustry)
Kokonaiskustannukset:	100 000 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	100 000	-
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

Kalasatamassa avasi syksyllä 2016 ovensa tulevaisuuden koulu, jossa painotetaan ilmiöoppimista, pulpetittomuutta, teknologiakasvatusta ja oppimisympäristön laajenemista lähiympäristöön.

Kalasataman koulu osana Fiksu Kalasatama -hanketta etsii innovatiivisiin kokeiluihin konkreettisia malleja, joita voi viedä muuallekin kouluverkkoon.

Tässä hankkeessa tavoite on viedä Kalasatamassa kehitetty Nopeiden kokeilujen -ohjelma Kalasataman kouluun ja kehittää ohjelmaa edelleen vastaamaan koulutyön tarpeita. Perusajatus on tuoda yrityksiä kokeilemaan "palveluprototyyppējään" aitoon käyttöympäristöön kohderyhmän mukaisten käyttäjien kanssa. Koulukontekstissa tämä tarkoittaa oppilaille ja opettajille sekä koulun arkeen sopivia tuotteita ja palveluita, joita yritykset kehittävät omaan tuoteportfolioonsa.

Kalasataman koulun tapauksessa ohjelmassa haettaisiin nimenomaisesti koulun strategiaa (pulpetittomuus, lähiympäristön ja koulun ulkopuolisen asiantuntijuuden nivominen koulutyöskentelyyn, teknologiakasvatus tekemisen kautta) tukevia kokeiluja. Tällaiset kokeilut eivät välttämättä kuulu perinteisen "edutechin" piiriin, vaan saattavat olla oppilaiden hyvinvointiin liittyviä, tukea ilmiöoppimista, ympäristökasvatusta tai koulutyön uudenlaista organisoitumista. Kokeiluohjelma pyrkii tukemaan ulkopuolisen asiantuntijakulttuurin saamista osaksi koulun oppimisprosesseja sekä oppilaiden oman osallisuuden lisäämistä.

Kokeiluohjelma toteutetaan keväällä ja syksyllä 2017 aiemmin Kalasatamassa kehitetyn ja kokeillun kokeiluprosessin mukaisesti. Avoimen tarjouskilpailun kautta hankitaan 3-6 pientä kokeilua (à1000-8000€) toteutettavaksi 1-6 kuukauden aikana. Kokeilijoita tuetaan monin tavoin, jotta heidän kokeilunsa tukisi mahdollisimman hyvin heidän oman liiketoimintansa kehitystä. Ulkopuolinen tutkimustaho myös arvioi kokeiluja.

Nopeat kokeilut tukevat uutta opetussuunnitelmaa, jossa oppilaita kannustetaan ottamaan ajattelussaan riskejä, pohtimaan ja kehittämään aktiivisesti innovatiivisia, itsenäisiä ideoita, myös sellaisia, jotka eivät välttämättä onnistu.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hanke luo elinkeinoperustaa antamalla yrityksille mahdollisuuden testata tuotteitaan käyttäjäryhmällä. Koulut ovat kuitenkin aina toimineet erilaisten kokeilujen ympäristönä, joten sinänsä ajatus koulusta kokeiluympäristöstä ei ole uusi, mutta sen liittyminen tietoteknologiaan ja testattavien kokeilujen kilpailuttaminen ovat uusia avauksia.

Osaamisperusta: Hanke luo tulevaisuuden osaamisperustaa varauksin. Kalasataman koulu on ainutlaatuinen ympäristö, pääosa Helsingin kouluista ei tiloiltaan ja painotuksiltaan muistuta Kalasataman koulu. Tämän vuoksi osaamisperustaa luodaan erityisesti uudenlaisen kouluympäristön hyödyntämisestä, mutta sen monistaminen muihin kouluihin voi olla haastavaa.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hanke luo pohjaa innovatiivisuudelle etsien innovatiivisiin kokeiluihin konkreettisia malleja. Erilaisia nopean kokeilun malleja on kuitenkin jo kehitetty monipuolisesti juuri Kalasatamassa jo aikaisemmin. Myös koulut ovat kehittyneet viimeaikoina voimakkaasti oppisisällöltään ja oppimisympäristönä.

Strategian mukaisuus: Strategiaohjelma: "Helsinki on kansainvälisesti tunnettu kehittämis- ja kokeiluympäristö uusille tuotteille ja palveluille."

Muut arviointikriteerit: Hanke on liian hintava sen elinkeinoperustassa ja osaamisperustassa oleviin riskeihin nähden.

U5 Hardware Startup Finland ry: [Hardware Incubator Finland \(HIF\)](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslia
Yhteistyötahot muualla:	Aalto-yliopisto (Design Factory), Metropolia ammattikorkeakoulu, Tekes, HAX (maailman suurin hardware startup -kiihdyttämö), Hackster.io (open source hardware -alusta), Elinkeinoelämän Keskusliitto, TEK, Espoo Innovation Garden, Turre Legal, Startup Säätio
Kokonaiskustannukset:	520 000 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	195 000	100 000
2018	195 000	30 000
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	50 000
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

Fyysisiä tuotteita valmistavien kasvuyritysten alkuvaiheen haasteet ja ongelmat ovat usein erilaisia kuin ohjelmisto- ja palveluyrityksillä. Suomalaiset hardware startupit joutuvat usein hakemaan tukea ja palveluita ulkomailta saakka. Vaikka ao. yritysten määrä on kasvanut viime vuosina, niille sopivien tukipalvelujen määrä on edelleen vähäistä.

Lisäksi tutkimuslaitoksissamme tuotetaan valtavasti kaupallistamiskelpoisia keksintöjä ja teknologioita. Ideoiden kaupallistaminen tai IPR:n siirtäminen tutkijoille ja kolmansille osapuolille on kuitenkin pullonkaula, jonka vuoksi moni Suomen yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa kehitetty arvokas keksintö ja tuoteidea jää hyödyntämättä.

Tässä hankkeessa rakennamme ja käynnistämme hautomon, joka tukee hardware startupien syntyä, kehitystä ja kasvua. Hautomo myös nopeuttaa tutkimustulosten kaupallistamista tarjoamalla tukipalveluita mm. tutkimustulosten tuotteistamiseen ja kaupalliseen demonstrointiin. Hautomon palvelu on startupeille ilmaista.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Pääkaupunkiseudulla, Suomessa ja Euroopassa ei juurikaan löydy inkubaattoreita fyysisiä tuotteita valmistaville kasvuyrityksille, joten hyvän toiminnan luominen Helsinkiin on kannatettavaa. Hardware Incubator voisi synnyttää ja houkutella uusia startuppeja pääkaupunkiseudulle.

Osaamisperusta: Hanke tuottaa tietoa siitä miten hardware-alan yrittäjyyttä voidaan tukea Helsingissä. Korkeakoulu- ja yritys yhteistyön kautta voidaan synnyttää uutta alan osaamista. Open source hardware -periaatteen mukaisesti avataan ja jaetaan alan osaamista ja tietoa.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hardware-alojen kiihdyttämöitä ei ole Suomessa tällä hetkellä ja myös kansainvälisesti näitä löytyy hyvin vähän.

Strategian mukaisuus: Yrittäjyystoiminnan ja kaupungin kilpailukyvyyn edistäminen on kaupungin strategian mukaista toimintaa.

Muut arviointikriteerit: Tavoite rakentaa Helsinkiin fyysisten tuotteiden kehittämiseen keskittyvä inkubaattori on hyvä ja tarpeellinen. Hakemuksessa esitetty toimintamalli on kuitenkin vielä liian epäselvä ja vastaavasti resurssit liian pienet vaikuttavan inkubaattorin toteuttamiseksi. Innovaatorahasto rahoittaa Hardware Incubaattorin valmistelua vuonna 2017 seuraavilta osin: vastaavien ulkomaisten konseptien tutkiminen, Helsingin Hardware Inkubaattorin tarkemman toimintamallin ja siihen liittyvien yhteistyösopimusten sekä pidemmän aikavälin rahoitusmallin laatiminen. Hakijan tulee alkuvuonna 2017 toimittaa täsmennetty hankesuunnitelma innovaatorahastolle. Suunnitelma on laadittava yhteistyössä Helsingin kaupungin elinkeino-osaston kanssa ja siinä on esitettävä hankkeen rahoitusmalli ja toimintasuunnitelma sekä tarkennetut hankekumppanit.

U6 Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia: [Superkiihdyttämö](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2019
Yhteistyötahot kaupungilla:	
Yhteistyötahot muualla:	Helsingin Uusyrityskeskus ry
Kokonaiskustannukset:	586 000 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	216 000	-
2018	250 000	-
2019	120 000	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	0

Hankkeen kuvaus

Hankkeen tavoitteena on, että Helsingin kaupunki pystyy kilpailemaan Euroopan johtavien kasvuyrityskeskittymien kanssa parhaista yrityksistä. Superkiihdyttämö-projektin tarkoituksena on houkutella alueelle uusi kiihdyttämötoimija täydentämään ja sparraamaan nykyistä palvelutarjontaa, sekä tuomaan alueen yrityksille uusia mahdollisuuksia kansainvälistymiseen ja investointeihin. Superkiihdyttämö-projekti mahdollistaa Helsinkiin etabloituvan kiihdyttämön sijoitustoiminnan alueen yrityksiin. Useimpien isoimpien kiihdyttämöiden taustalla on merkittävän kokoiset sijoitusrahastot, joilla kiihdyttämö rahoittaa kohdeyrityksiensä kehitystä ja josita kiihdyttämöt saavat tuottoja. Projektissa tuetaan lisäksi Elinkeinopalvelun uuden strategian mukaisten uusien kasvuyrityskeskeisten palvelujen suunnittelua ja testausta pilottien avulla, jotta Helsingin alueen yritykset saavat uusia kontakteja sekä mahdollisia sijoittajia siten, että tarve poistua alueelta vähenee.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Vaikuttava maailmanluokan kiihdyttämö toisi Helsingin yritysökosysteemiin kansainvälisesti merkittävää etua. Alueen yritykset saavat uusia mahdollisuuksia, kontakteja sekä mahdollisia sijoittajia ja tarve poistua alueelta vähenee. Helsinkiin tarvitaan laadukkaita palveluita startup-yrityksille, jotta Helsinki pärjää globaalissa kilpailussa.

Osaamisperusta: Toiminta luo osaamista ja ymmärrystä ison kiihdyttämön roolista yritysten kehittämisessä. Kansainvälisen kilpailutuksen avulla saadaan alueelle uusia ekosysteemiä täydentäviä toimintoja, jotka pystyvät sparraamaan myös alueella jo sijaitsevia sijoittajia ja kiihdyttämöitä.

Innovaatiivisuus, ainutlaatuisuus: Suomessa ei ole vielä riittävästi isoja kansainvälisen tason yritys kiihdyttämöä. Suomesta puuttuu toimija, jolla olisi kiihdyttämö, rahoitus ja riittävät kansainväliset verkostot.

Strategian mukaisuus: Yritystoiminnan ja kaupungin kilpailukykyyn ja vetovoiman lisääminen ovat kaupungin strategian mukaista toimintaa.

Muut arviointikriteerit: Hankehakemus on melko suppea, eikä anna kirkasta kuvaa siitä, miten tänne houkuteltava kiihdyttämö tulisi toimimaan (mitä palveluita se tarjoaisi ym.). Jotta kiihdyttämö olisi aidosti vaikuttava, toimintaan tarvitaan enemmän rahoitusta, kuin mitä hakemuksessa on esitetty. Innovaatorahaston rahoitukselle ei tässä vaiheessa löydy tarpeeksi perusteita.

U7 Helsingin kaupunki, Nuorisoasiainkeskus: [Digitalents Helsinki](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2019
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto ja Stadin ammattiopisto
Yhteistyötahot muualla:	Marian sairaala, Metropolia, Neogames, IGDA Finland, Finnish Game jam ry, Tigerhat Games, Helsingin yliopisto, Linkki resurssikeskus, SHTYPE ja Reaktor
Kokonaiskustannukset:	1 788 000 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	397 000	337 000
2018	266 000	261 000
2019	266 000	261 000

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	397 000
2018	266 000
2019	0

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa nuorten omat innovaatiot ja digitaaliset työelämätaitojen syvämpi lisääminen luovat pääkaupunkiseudulle uudenlaisen yritysten esikiihdyttämön. Hankkeessa työestetään uusia nuorilta tulleita ideoita yhdessä peliteollisuuden sekä teknologia- ja mainosalan ammattilaisten kanssa. Tekeminen koostuu digitaalisesta toiminnasta, joita ovat mm. koodaaminen, pelien kehittäminen, media, musiikki, graafinen suunnittelu ja uusi teknologia. Hankkeella on kolme selkeää kohderyhmää: harrastuksen kautta osallistuvat nuoret, opiskelijat sekä palkkatuetut nuoret. Työ perustuu learning by doing -teoriaan, tutkivaan oppimiseen ja ohjelmistojen sekä pelien kehittämisen työmenetelmiin. Palkkatuetut nuoret, opiskelijat ja harrastajat tekevät yrityksille tilaustöitä ja työstävät omia ideoitaan tuotteiksi mentoreiden tuella sekä kehittävät osaamistaan ja verkostoituvat alan toimijoihin. Tuotteita työestetään jatkorahoitettaviksi.

Hankkeen tärkeimmät tavoitteet ovat:

- nuorten työmahdollisuuksien edistäminen tarjoamalla nuorille digitaalisen alan työkokemusta ja työvälineitä sekä aidon työympäristön projektien toteuttamiseen,
- avoimen paikan luominen, missä yhteisöjen ja verkostojen on mahdollista syntyä ja tiedon on mahdollista levitä,
- nuorten digitaalisen osaamisen lisääminen ja jakaminen kaupunkitasolla sekä nuorten osallisuuden parantaminen yhteiskunnassa.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Digitalents Helsinki” on kasvatus- ja työllistämishanke, joka onnistuessaan voi synnyttää innovaatioita ja uudentyyppistä yrittäjyyttä. Yhteistyössä on mukana julkisen sektorin lisäksi myös yksityisen sektorin toimijoita, jolla voidaan edistää uuden liiketoiminnan ja uusien työpaikkojen syntymistä. Hanke tarjoaa nuorille mahdollisuuksia työharjoitteluun. Hankkeen kohderyhmänä olevat palkkatuetut, opiskelijat ja harrastajat voivat tuoda uusia näkökulmia digi-alalle. Toiminnan sijoittaminen Satrtup Mariaan tuo toiminnalle monipuoliset verkostot, mm. business osaamista ja kiihdyttämöpalveluita.

Osaamisperusta: Ajatus nuorten oppimisesta tekemällä yhdessä – learning by doing - ja ryhmässä on relevantti. Metodi osallistaa nuoren alusta lähtien yhteistyöhön, omaan tekemiseen ja oppimiseen. Hankkeessa nähdään nuoria asiantuntijoina, joka on uudenlainen lähestymistapa.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hankkeessa kokeillaan nuorisopalvelujen organisoimista innovatiivisella tavalla, mikä saattaa synnyttää digi-alan innovaatioita ja tulevaisuuden yrittäjiä. Hankkeessa toteutetaan uudella tavalla joukkoistavaa digitaalista tekemistä yhteistyössä alan ammattilaisten kanssa yhdistettynä nuorten työllistymiseen.

Strategian mukaisuus: Nuorisopalvelut ja nuorten työllistyminen ovat kaupungin strategian mukaista toimintaa. ICT-ala on yksi kaupungin avaintoimialoista. Hanke tukee osaltaan myös Digitaalinen Helsinki -ohjelmaa, jolla vauhditetaan kaupungin palvelujen digitalisointia avoimesti ja yhdessä kokeillen. Digitalents-hankkeen kautta nuoret voisivat olla mukana esimerkiksi avoimessa ohjelmistokehityksessä. Nuoret ovat tulevaisuuden kaupungin palvelujen käyttäjiä ja heidän näkökulmansa myös kaupungin digitaalisten palvelujen kehittämiseen on arvokasta.

Muut arviointikriteerit: Hanke on rahallisesti suuri, mutta hakija tarjoaa huomattavan oman rahoituksen. Hankkeen rahoittamiseen sitoutumiselle kahdeksi vuodeksi on perusteita, koska toimintamallien kehittäminen vie aikaa. Hanke sisältää toimintoja innovaatorahaston aikaisemmin

rahoittamasta WellPlayed-hankkeesta. Nyt toimintoihin yhdistetään vahvasti yritysysteistyötä ja yrittäjyyslementtejä.

Hanketta edellytetään hakemaan ulkopuolista rahoitusta ainakin kansallisesta ESR-haun Osallistavan osaamisen -fokusalueen hakukierroksesta, joka aukeaa alkuvuodesta 2017. Mikäli hanketta rahoitetaan ESR-rahoituksella (tai muulla rahoituksella), innovaatorahaston osuus pienenee Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen osahankkeen saaman rahoituksen verran. Tällöin hankkeen toteuttaja toimittaa päivitetyn hanke-ehdotuksen, jossa määritellään innovaatorahaston rahoitusosuus sekä sillä toteutettavat toimenpiteet. Hankkeen ohjausryhmään tulee kutsua edustajat Digitaalinen Helsinki -ohjelmasta sekä Helsingin kaupungin elinkeino-osastolta. Hankkeen tulee väliraportoinnissaan selvittää miten toiminnalle löydetään kestävämpi rahoitus pohja hankkeen loputtua.

U8 Helsingin kaupunki, Palvelukeskus –liikelaitos (Palvelukeskus Helsinki):

Hoivarobotiikan kokeilu ikääntyneiden kotihoidossa

Toteutusaika:	1/2017-6/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	Sosiaali- ja terveystieteiden virasto, kaupunginkanslia ja Forum Virium Helsinki
Yhteistyötahot muualla:	Mukana olevat yritykset
Kokonaiskustannukset:	357 559 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	198 640	39 733
2018	99 320	19 866
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	120 000
2018	60 000
2019	-

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa synnytetään ymmärrystä hoivarobotiikan hyödyntämisen mahdollisuuksista aidossa kotihoidon palveluympäristössä sekä verkotetaan hoivarobotiikan ratkaisuja tarjoavia toimijoita. Hankkeen tavoitteena on käytännön kokeilun kautta lisätä sekä hoivapalvelujen tuottajien että koteihin ratkaisuja tarjoavien robotiikkayritysten ymmärrystä yhteisistä kehittämismahdollisuuksista. Hanke pohjautuu kaupungin eri toimijoiden aiempiin yksittäisiin kokemuksiin hoivaroboteista palvelukeskuksissa sekä niiden kehittämishankkeisiin.

Erityinen kokeilun painopiste onkin hoivarobottien integroituminen jo olemassa oleviin toiminta- ja tietojärjestelmiin ja tämän aidon kokeiluympäristön kautta saatava näyttö todellisista hyödyistä, mahdollisuuksista ja rajoitteista. Kokeilun motivaationa on tunnistaa parhaita tulevaisuuden kehityspolkuja kohti hoivarobotiikan laajempaa käyttöönottoa ja luoda edellytyksiä alkaa lunastaa robotiikkateknologioiden lupauksia palvelujen kustannustehokkuudelle ja käyttäjälähtöisyydelle.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Robotiikka kehittyy nopeasti ja hoiva-ala on yksi suurimpia uusien ratkaisujen tarvitsijoita ja sitä kautta potentiaalisimpia hyödyntäjiä. Valmiita ratkaisuja ja kokemuksia robottien käytöstä ei kuitenkaan ole merkittävästi ja markkinat ovat kysynnän ja tarjonnan puolelta kehittymättömät. Tämä hanke pyrkii tuomaan kysynnän ja tarjonnan yhteen sekä kokeilemaan hoivarobotiikkaa käytännön työn tukena, millä on hyvä edellytykset tuoda tarvittavia käytännön kokemuksia ja sitä kautta kasvattamaan markkinoita. Hoivarobotiikalla on iso maailmanlaajuinen markkina. Pääkaupunkiseudun yksittäisten robotiikkayritysten saaminen näkemään hoiva-alan mahdollisuudet ja tekemään tavoitteellista yhteistyötä kunnollisten palvelurobottien kehittämiseksi olisi tärkeää.

Osaamisperusta: Sosiaali- ja terveystieteiden virastolla on vahvaa osaamista asiakaslähtöisyyden kehittämisessä ja asiakkaiden mukaanottamisessa konkreettiseen kehittämistyöhön. Hanke tukee osallisuutta ja vanhusten omatoimista asumista.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Innovaatorahastosta hakee rahoitusta myös Kustaankartanossa tehtävä palveluasumisen ja laitoshoidon robotiikkaan ja hoivateknologiaan liittyvä kokeilu.

Strategian mukaisuus: Kaupungin vahva tahtotila on mahdollistaa ikäihmisten kotona-asuminen mahdollisimman pitkään. Hanke tukee myös strategisia digitalisaatiopyrkimyksiä ja strategian Hyvinvoiva Helsingiläinen -teemaa geriatrisessa yhteydessä.

Muut arviointikriteerit:

Robotiikan avulla voidaan tehostaa tärkeitä sosiaali- ja terveysalan palveluita. Robotiikan kehitystä edistävät hankkeet ovat iso ja kansallisesti tärkeä kokonaisuus. Hankkeen olisi hyvä hakea rahoitusta myös muualta ja lisäksi tehdä yhteistyötä 6Aika-rahoituksella käynnissä olevan Palvelurobotiikan virtuaalinen innovaatioalusta -hankkeen kanssa, jota Tampereen ammattikorkeakoulu ja Metropolia Ammattikorkeakoulu toteuttavat. Innovaatorahasto rahoittaa hankkeesta elinkeinoperustaa tukevan osion eli yritysvuoropuhelun, robottien hankinnan ja niiden integroinnin. Hankkeen tulee vuoden 2017 alussa toimittaa innovaatorahastolle hankkeen ohjausryhmän hyväksymä päivitetty hankesuunnitelma ja -budjetti. Hakemuksessa esitetyn omarahoituksen osuus tulisi säilyä vähintään saman suuruisena suhteessa myönnettyyn rahoitussuumaan. Hankkeen väliraportoinnin yhteydessä on selvitettävä mitä hankituille roboteille tapahtuu hankkeen päätyttyä.

U9 Helsingin kaupunki, Palvelukeskus –liikelaitos (Palvelukeskus Helsinki):

Vegaaniruokakokeilu päiväkodeissa (pilottikohteet)

Toteutusaika:	10/2016-10/2017
Yhteistyötahot kaupungilla:	Varhaiskasvatusvirasto
Yhteistyötahot muualla:	Helsingin yliopisto, Elintarvike- ja ympäristötieteiden laitos
Kokonaiskustannukset:	74 615 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	74 615	-
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

Kaupunginvaltuusto päätti 25.5.2016, että 20 varhaiskasvatusviraston määrittelemässä päiväkodissa tarjotaan kokeiluluontoisesti vegaaniruokavaliota vuoden ajan ruokavaliosta aiheutuvien todellisten kustannusten selvittämiseksi. Ainoastaan kasvikunnan tuotteita sisältävään ruokavalioon liittyy runsaasti ravitsemuksellisia haasteita, kuten riittävä energian, proteiinin, D-vitamiinin ja kalsiumin saanti. Päivähoidossa tarjottavat ateriat kattavat noin 2/3 lapsen ravinnonsaannista, mikä asettaa suuren haasteen ruoan ravitsemukselliselle laadulle. Sopimattomia tuotteita ei voi jättää pois, vaan ne tulee korvata ravitsemuksellisesti vastaavilla tuotteilla sekä lounaalla että aamu- ja välipalalla. Tämä edellyttää uusia reseptejä ja ruokavalioon laadittua omaa ruokalistaa.

Alkuvuodesta 2016 päivähoidossa tehtiin kysely ja vastanneissa toimipaikoissa vegaaniruokavaliota noudatti 29 lasta. Vegaaniruokavaliota noudattavien henkilöiden määrän uskotaan lisääntyvän, ja hankkeessa saadaan osaamista myös muiden mahdollisten asiakasryhmien tarpeisiin. Myös vegaaniruokavaliota tuottamistapaa voidaan arvioida hankkeen yhteydessä. Vegaaniruokavaliota suosio ja myynnin kasvu on lisääntynyt vuoden 2016 aikana. Hankkeen loppuvaiheessa hankkeesta tehdään selvitys, joka painottuu kokeilun kustannuksiin, mutta myös toteuttamisen tapaan ja haasteisiin.

Hanke auttaa osaltaan Helsingin kaupungin edelläkävijäprofiilin luomisessa ja monipuolisten palveluiden rakentamisessa kaupunkilaisille ja tässä erityisesti päiväkotiruokailussa. Vegaaniruokavaliota suosion uskotaan kasvavan lähivuosina.

Hanke luo ainutlaatuista, tämän päivän kaupungin ja julkisen toimijan roolia, joka pystyy huomioimaan ajan muuttumisen ja erilaiset tavat ja vaatimukset ruokailun suhteen.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hanke ei luo elinkeinoperustaa.

Osaamisoperusta: Hankkeessa kehitetään uutta ravitsemuksellista täysipainoista reseptiikkaa vegaaniruokavaliota. Tämä lisää Helsingin kaupungin ruokapalveluiden osaamista ja monipuolisuutta.

Strategian mukaisuus: Helsingin kaupungille ekologisuus ja energiatehokkuus ovat tärkeitä arvoja, joihin vegaaniruokailun yleistymisen liittyvät. Hanke tukee myös Helsingin ruokakulttuuristrategiaa.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hanke ei ole kovin innovatiivinen, vaan normaali selvitystyö.

Muut arviointikriteerit:

Hankkeessa ei ole kyse olemassa olevien palvelujen vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamisesta vaan uusien palveluiden tarjoamisesta. Kyseessä on kokeilu, jolla halutaan selvittää vegaaniruokavaliota tarjoamisesta koituvat kustannukset.

U10 Helsingin kaupunki, Rakennusvirasto: [Yleisten alueiden maankäyttölupaprosessin digitalisointi](#)

Toteutusaika:	1/2017-6/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kiinteistövirasto, kaupunginkanslia ja Stara
Yhteistyötahot muualla:	Vincit Oy, Haaga-Helia, Muutostuuli Oy, Geometrix, PKS:n kaupungin tekniset toimet, SKTY ry ja n. 30 rakennusalan toimijaa
Kokonaiskustannukset:	720 000 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	400 000	170 000
2018	100 000	50 000
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

Hanke parantaa yleisten alueiden lupa- ja valvontaprosessien tuottavuutta, yritys ja asukaslähtöisyyttä sekä vaikuttavuutta. Jatkossa luvat haetaan, käsitellään, päätetään ja tiedotetaan sähköisesti. Lupien hakeminen sähköisen asioinnin kautta mahdollistetaan. Valvonnan raportointijärjestelmään rakennetaan liittymä, joka mahdollistaa organisaation ulkopuolisen, luvan saaneiden ja muiden alueella liikkuvien tuottaman valvontadatan ohjaamisen kohdennetusti lupien valvontatietoihin. Suuremmilla työmailla voitaisiin lisäksi hyödyntää valvontakameroita ja lisätä työmaatauluihin QR-koodeja ohjaamaan ohikulkijoiden älypuhelimista lähettämä palaute suoraan kyseisen työmaan valvontatietoihin. Asiakastytyväisyyskysely rakennetaan osaksi lupien käsittelyprosessia. Muutos tulee kattamaan lähes 10 000 vuotuisen luvan tai lyhytaikaisen vuokrauksen hakemisen, käsittelyn ja valvonnan yli 2 000 eri toimijan, yrityksen tai yksityisen henkilön kanssa.

Kaupungin toimeksiannosta tehdystä tietojärjestelmäprojektista tuloksena oleva lähdekoodi julkaistaan avoimena, jolloin kuntalaiset ja yritykset voivat hyödyntää sitä vapaasti omiin tarkoituksiinsa. Myös tiedot yleisten alueiden lupapäätöksistä julkaistaan avoimena datana, mikä mahdollistaa esimerkiksi monenlaisten älypuhelinsovellusten ja nettipalveluiden tekemisen.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hanke tukee elinkeinoperustan luomista, koska digitalisointi parantaa asiakkaiden toimintaedellytyksiä. Lisäksi tehtävä ratkaisu julkaistaan avoimena lähdekoodina, jota yritykset voivat hyödyntää.

Osaamisperusta: Hanke on tavanomainen digitalisointihanke, jonka ei juuri katsota lisäävän tulevaisuuden osaamisperustaa.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hankkeessa on kyse käyttöjärjestelmän hankinnasta, joten se ei sellaisenaan ole tarpeeksi innovatiivista eli innovaatorahaston rahoitettavissa.

Strategian mukaisuus: Hanke on linjassa strategian digitalisaatiopyrkimysten ja Toimiva Helsinki -teeman kanssa.

Muut arviointikriteerit: Hanke kohdistuu olemassa olevan volyymipalvelun vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamiseen, mutta kustannuksiin nähden sen innovatiivisuus ja ainutlaatuisuus jää vähäiseksi.

U11 Helsingin kaupunki, Sosiaali- ja terveysvirasto: [Iso-Kusti kokeilee](#)

Toteutusaika:	1/2017-3/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	Forum Virium Helsinki ja kaupunginkanslian elinkeino-osasto
Yhteistyötahot muualla:	Tieto Oyj, Yepzon Oy, Murata Oy, Kustaankartanon palvelukeskuksen teknologiaratkaisuja tuottaneet yritykset, työpajoihin osallistuvat yritykset ja yliopistotoimijat
Kokonaiskustannukset:	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	175 200	66 750
2018	58 400	22 250
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

Ikääntyneiden hoivapalvelujen laadun ja tehokkuuden parantaminen on yksi keskeisimpiä Helsingin kaupungin ja Suomen valtion tavoitteita. Väestön ikääntyessä Suomen huoltosuhde kasvaa jopa eurooppalaisittain nopeasti. Uudet massadatan (engl. big data) ja internet of things -teknologioihin pohjautuvat ratkaisut ovat kypsymässä soveltavasta tutkimuksesta kohti markkinatoimintaa. Näiden teknologioiden hyödyt hoivapalveluihin syntyvät paitsi tehokkaasta reaaliaikaisesta hoivasta ja terveydentilan seurannasta, niin reaaliaikaisen älykkään hoivaympäristön tuottaman massadatan mahdollistaman hoivapalvelujen profiloinnin ja palveluntarpeiden paremman ennakkoinnin kautta. Tämän on arvioitu tutkimuksissa parantavan hoivapalveluita sekä yksilö- että yksikkötasolla.

Kustaankartanon monipuolinen palvelukeskus on sosiaali- ja terveysviraston Oulunkylässä sijaitseva palvelukeskus, jossa tarjotaan asumispalveluita ja päivätoimintaa ikääntyneille. Kustaankartanossa on aiemmin kokeiltu erinäköisiä älykkään hoivaympäristön ratkaisuja, esimerkiksi älylattiaita InnoKusti-hankkeessa 2007-2010 sekä robottiratkaisuja INTRO-hankkeessa 2011-2012. Nämä ovat aikoinaan edustaneet tietoteknisten ratkaisujen kärkeä.

Iso-Kusti kokeilee hankkeessa luodaan edellytykset kokeilla älykkään hoivaympäristön massadatan hyödyntämistä käytännön hoivatyön kehittämisessä, sekä edistetään yritysten ja muiden ratkaisuntarjoajien innostusta ja kykyä alkaa kehittää tulevaisuuden älykkään hoivakodin palveluita. Hankkeessa toteutetaan fyysinen ja digitaalinen kokeiluympäristö – älykäs hoivaympäristö Kustaankartanon monipuolisen palvelukeskuksen yhteyteen sekä tuotetaan tätä kokeiluympäristöä hyödyntäviä uusia palveluita ja toimintamalleja. Osa hankkeesta kehitettävistä kokonaisuuksista on suunniteltu etukäteen ja osaan haetaan ratkaisuja avoimen, kilpailullisen innovatiivisen hankintamenettelyn kautta.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hanke ottaa huomioon elinkeinoperustan luomisen mahdollistamalla alustavaa markkinaa hoivasektorin massadataratkaisuille. Toisaalta vaikuttaa siltä, että elinkeinoperustaa luodaan vain mukana oleville yrityksille, joilta hankinnat tehdään. Hakemuksessa ei osoiteta mitään vaikuttavuuden tai tuottavuuden parantumista kokeillaan. Hakemus siis mainitsee massadatan tutkimisen kohteeksi, muttei kohdistaa massadatan käyttökokeilua mihinkään reaaliin prosessiin, josta olisi odotettavissa potentiaalisia vaikuttavuus- tai tuottavuushyötyjä.

Osaamisperusta: Asiakasosallisuus on otettu huomioon jo suunnitteluvaiheessa.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hanke keskittyy IoT:hen jonka hyödyntämispotentiaalista on kokeiltu vasta vähän.

Strategian mukaisuus: Hanke tukee strategisia digitalisaatiopyrkimyksiä ja strategian Hyvinvoiva Helsingiläinen -teemaa.

Muut arviointikriteerit: IoT:n ja massadatan hyödyntäminen on kehittyvä ala ja SOTE-sektori on tässäkin suuri potentiaalinen hyödyntäjä suuren tehostamistarpeen vuoksi. Kokemuksia on suhteellisen vähän ja näin myös sekä kysyntää että tarjontaa, joskin analytiikan hyödyntämisestä on edennyt tietyillä aloilla. SOTE-sektorilla kysyntä ja tarjonta ovat kuitenkin vielä heikohkoja, tosin riippuen hiukan puhutaanko analytiikasta, IoT-alustoista, sensortechnikasta vai massadatasta. Hanke sisältää elementtejä näistä kaikista – ja vaikka se nostaakin massadatan juuri pääosaan – sisältää ehkä vähemmän massadataa ja enemmän sensortechnikkaa ja analytiikkaa.

Hakemus on epämääräinen sen suhteen, mitä hankkeessa itse asiassa tehdään. Elinkeinopoliittisesta näkökulmasta jää avoimeksi, mitä suunnitelluissa ”ekosysteemiä” rakentavissa työpajoissa tulee tapahtumaan ja miten se integroituu osaksi hankekokonaisuutta. On myös vaikeaa arvioida,

minkälainen hankkeen vaikutus on muihin kuin nimettyihin ydintoimijoihin. Näiden osaaminen ja kokemukset toki hankkeen myötä kasvavat, mutta yleisesti ottaen laajempi vaikutus jää epämääräiseksi. Riskeihin nähden hanke on liian kallis.

U12 Helsingin yliopisto, Metsätieteiden laitos: [Helsingin pienvesiverkosto cityihmisten ja eläinten kohtaamispaikkana sekä kaupunkilaisten identiteetin rakentajana](#)

Toteutusaika:	1/2017-4/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	Ympäristökeskus, rakennusvirasto, opetusvirasto, Visit Helsinki, NATTOURS-hanke
Yhteistyötahot muualla:	Uudenmaan ELY-keskus, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Helsy ry, Kaupunkipuisto Helsinkiin –hanke ja Tringa ry
Kokonaiskustannukset:	327 660 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	214 606	71 694
2018	34 100	7 260
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

Helsingin kaupungin pienvesiohjelmassa on visioitu, että kaupungissa on vuonna 2015 runsaasti hyvässä ekologisessa tilassa olevia pienvesiä, jotka muodostavat monipuolisia kokonaisuuksia ja toimivat ihmisten ja luonnon kohtaamispaikkoina. Tässä hankkeessa selvitetään onko visio toteutunut pienvesiä ja niiden rantoja hyödyntävän eläimistön osalta. Maastolaskennoilla ja riistakameraseurannalla kartoitetaan pienvesiä hyödyntävä lajisto ja samalla tuotetaan tietoa vesistöjen luoman verkoston toimivuudesta. Hankkeen tulokset tuodaan kaupunkilaisten saataville avoimen riistakamerakuvapankin, virtuaalisten tietotaulujen sekä teemapäivän avulla. Lähiluontoa tunnetuksi tekemällä vahvistetaan samalla asukkaiden paikallista identiteettiä. Kaupunkilaiset voivat myös konkreettisesti osallistua hankkeen aineiston keräämiseen sitä varten kehitettävän mobiilisovelluksen avulla. Hanke selvittää myös ihmisten ja eläinten kohtaamisen turvallisuutta ja tuottaa niihin ratkaisuehdotuksia.

Paikallisen identiteetin vahvistuminen ja omistajuuden tuntu lähiluontoa kohtaan sitouttaa asukkaita Helsinkiin. Myös ympäristökasvatus sitouttaa sekä koululaisia että heidän vanhempiaan kaupunkiin. Helsingin kasvava maine vihreänä edelläkävijänä tarjoaa työkaluja matkailun edistämiseen ja mahdollisten startup-yritysten syntyyn. Kartoitusten tulokset tukevat kaupunki- ja viheraluesuunnittelua. Näiden suunnitelmien kautta syntyy toimenpiteitä, jotka ainakin ulkoistettuna luovat elinkeinoperustaa.

Kartoitusaineistot toimivat ympäristökeskuksen ja rakennusviraston tärkeänä taustatietona pienvesistöjen ja viheralueiden hoidossa sekä kaupunkisuunnittelussa. Mobiilisovelluksen tuottama tieto kaupunkilaisten tilankäytöstä antaa työkaluja kaupunkisuunnittelulle, esimerkiksi resurssien allokoinnille. Hankkeen tuottama ympäristökasvatusmateriaali antaa opettajille välineitä uuden opetussuunnitelman noudattamiseen ja sähköinen materiaali innostaa koululaisia tutustumaan ympäristöaiheisiin.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hankkeessa tuotetaan tietoa kaupunki- ja viheraluesuunnittelua, rakentamista sekä luontokoulutusta varten, mutta elinkeinoperustan luominen jää hankkeen kokoon nähden liian vähäiseksi.

Osaamisperusta: Hanke on lähes normaalia yliopiston tutkimusta.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Innovatiivista ja ainutlaatuista hankkeessa on joukkoistaminen ja siihen mobiilisovelluksen kehittäminen.

Strategian mukaisuus:

Hanke on kokonaisuudessaan suunniteltu tukemaan Helsingin kaupungin ekologisen kestävyys ohjelmaan kuuluvaa pienvesiohjelmaa, jonka visiona on että vuonna 2015 Helsingissä olisi runsaasti hyvässä ekologisessa tilassa olevia pienvesiä, puroja, lampia, soita ja lähteitä. Hanke myös vahvistaa mielikuvaa Helsingistä vihreänä pääkaupunkina.

Muut arviointikriteerit: Hankkeessa ei ole kyse olemassa olevien palvelujen ja erityisesti käyttäjien kannalta tärkeimpien tai hallintokuntien toiminnan ja taloudelliselta volyyymilta suurimpien peruspalvelujen vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamisesta. Kustannukset vaikuttavat suurilta tuloksista nähden.

U13 Lasipalatsin Mediakeskus Oy: [Liputin 2](#)

Toteutusaika:	10/2016-12/2017
Yhteistyötahot kaupungilla:	
Yhteistyötahot muualla:	Grok IT Oy, Helsinki International Film Festival, Kansallinen audiovisuaalinen instituutti
Kokonaiskustannukset:	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	77 000	-
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

Liputin on yhdessä asiakkaiden kanssa kehitetty helppokäyttöinen ja kustannustehokas lipunmyyntijärjestelmä. Tavoitteena on kehittää järjestelmää edelleen niin, että se soveltuu jatkossa paremmin sekä isojen toimijoiden toistuvien ja/tai säännöllisten tapahtumien että pienten kertaluontoisten tapahtumien käyttöön. Palvelu räätälöidään toimijoiden profiilin mukaisesti helposti hallittavaksi ja järjestäjä voi muokata sitä itse vastaamaan omia tarpeitaan.

Palvelua muotoillaan erilaisten toimijoiden tarpeisiin kolmella sektorilla: ympärivuotinen jatkuva lipunmyynti, suuret kerran vuodessa tapahtuvat festivaalit ja lyhyellä aikataululla suunnitellut ja toteutetut tapahtumat. Kehittämistyön kumppaneiksi on valittu kaksi järjestäjää, joiden volyyymi on suurinpiirtein sama, mutta vaatimukset poikkeavat selvästi toisistaan. Helsinki International Film Festival (Rakkautta & Anarkiaa) järjestää vuosittain toistuvan, noin kahden viikon mittaisen yli kaksisataa tilaisuutta käsittävän festivaalin. Kansallinen Audiovisuaalinen instituutti (KAVI) esitystoiminta on ympärivuotista.

Kolmas Liputtimen tärkeä kohderyhmä ovat pienet, hetken innostuksesta syntyvät tapahtumat, joille tarjotaan pitkälle automatisoitu itsepalveluun perustuva tarvittaessa ilman vuokrattavia laitteita toimiva tiski- ja verkkomyyntikokonaisuus.

Päätöksen perustelut

Elinkeino- ja osaamisperusta: Hanke tukee elinkeinoperustan luomista ja ensimmäiset yritykset on mainittu hakemuksessa suoraan (HKI International Film Festival ja KAVI)

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hankkeessa on kyse kaupallisen sovelluksen kehittämisestä, joita on käytössä jo esim. Lippupalvelu-järjestelmä.

Strategian mukaisuus: Hanke on linjassa strategian digitalisaatiopyrkimysten ja Toimiva Helsinki -teeman kanssa.

U14 Liikkuva Laatikko tmi: [Kevyempää liikkumista](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2017
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunkisuunnitteluvirasto ja korkeasaaren eläintarha
Yhteistyötahot muualla:	Mahdollisesti kiinnostuneet: Helsingin nuoret yrittäjät ja Sininauhasäätiö/Sininauha Oy
Kokonaiskustannukset:	34 805 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	27 844	6 961
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

Kevyempää liikkumista -hankkeen tavoitteena on tutkia, voidaanko moderneilla työpyörillä tehostaa yritysten ja työyhteisöjen työntekijöiden sekä tavaroiden liikkumista kaupunkialueella. Kevyt sähköavusteinen työpyörä ei tuota hiukkaspäästöjä tai melua ympäristöön ja sillä saavutetaan merkittäviä kustannussäästöjä verrattuna raskaampien ajoneuvojen käyttöön. Sähköavusteinen ajoneuvo myös aktivoi käyttäjiä ja tuo terveyshyötyjä ja siten säästöjä terveydenhuoltokuluihin. Säädetty avustusteho mahdollistaa pyörän käytön kaikille ja suojaa käyttäjää liikakuormitukselta. Vuoden 2016 alusta voimaan tulleet lakimuutokset ja 1.7.2016 voimaan tullut Trafin määräys mahdollistaa jopa Euroopan tasolla ainutlaatuisen mahdollisuuden koekäyttää tehokkaampia apumootoreita poljinavusteisissa kolme- tai nelipyöräisissä ajoneuvoissa. Näillä L1e-A luokan ajoneuvoilla voidaan kuljettaa tarvittaessa huomattavan isoja kuormia tai useampaa henkilöä. Pääkaupunkiseudun alueella ja liikenteessä tapahtuva testaaminen mahdollistaa kokemuksen keräämisen uudesta tekniikasta jo ennen kuin se on mahdollista esimerkiksi monissa muissa Euroopan maissa. Tämä osaltaan luo kilpailuetua ja osaamista elinkeinoelämän toimijoita varten.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Tulevaisuuden elinkeinoperustan edistäminen hankkeessa jää epäselväksi. Hakijan omalla tuotekehityksellä vaikuttaisi olevan suuri osuus hankkeessa.

Osaamisperusta: Myös hankkeen tulosten hyödyntämismahdollisuudet kaupunkisuunnittelussa jäävät epäselviksi.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus:

Hankkeessa ei ole kyse innovaatiosta tai ainutlaatuisuudesta. Suurissa pyöräilykaupungeissa on käynnissä samankaltaisia hankkeita.

Strategian mukaisuus: Hanke tukee Helsingin kaupungin tavoitetta kasvattaa pyöräilyn kulkumuoto-osuutta. Helsingin tavoitteena on nostaa pyörämatkojen osuus 15 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Vuonna 2013 pyörällä taittui 11 prosenttia Helsingissä tehtävistä matkoista.

Muut arviointikriteerit:

Hankkeessa ei ole kyse olemassa olevien palvelujen ja erityisesti käyttäjien kannalta tärkeimpien tai hallintokuntien toiminnan ja taloudelliselta volyymlta suurimpien peruspalvelujen vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamisesta. Hankkeen ”muut menot” vaikuttavat muihin hankkeisiin verrattuna suurilta (13 % kokonaiskustannuksista).

U15 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy: [Arjen designilla ja kaupunkisuunnittelulla luovaa yrittäjyyttä kohti](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	Rakennusvirasto ja kaupunkisuunnitteluvirasto
Yhteistyötahot muualla:	Suomen Muotoilusäätiö sekä säätiön yritysverkostot
Kokonaiskustannukset:	253 600 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	51 200	17 067
2018	75 300	25 100
2019	63 700	21 233

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	0

Hankkeen kuvaus

Kaupun murros on haaste kivijalkayrittäjille. Toimintaa uhkaa esimerkiksi se, että asiakas käyttää liikkeen palveluita kokeillakseen tuotetta, mutta ostaakin sen lopulta halvemmasta ulkomaalaisesta verkkokaupasta. Kivijalkayrityksille olisi eduksi erottua selvästi massaliikkeistä ja tarjota palveluita, joita asiakkaat tarvitsevat paikan päällä. Hankkeessa kehitetään ratkaisuksi joukko valmiita palvelukonsepteja, joita kaupunki voi tarjota kivijalkayrityksille niiden ydintoiminnan oheen (vrt. esim. matkakorttilataus osana ruokakauppojen toimintaa).

Esiselvityksen avulla kartoitettujen tulosten perusteella Metropolian asiantuntijaopettajat ja opiskelijat tuottavat kaupungille käyttöönottovalmiita oheispalvelukonsepteja, joiden markkinointi ja tunnetuksi tekeminen yrityksille ja yleisölle on keskeinen osa toimintaa. Kullekin konseptille luodaan erottuva ja yhdenmukainen opaste-, logo- ja värimaailma, joiden avulla asiakkaan on helppo löytää tarvittava palvelu. Tarkoitus on juurruttaa konseptit visuaaleineen osaksi helsinkiläistä yritystoimintaa ja kaupunkibrändiä.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hankkeessa pyritään tuottamaan palveluita yrittäjille, jolloin heidän markkina- asemansa paranisi. Yrittäjien näkemykset ja tahtotila jäivät kuitenkin epäselviksi.

Osaamisperusta: Hanke voisi edistää kivijalkayrittäjien ymmärrystä muotoilun tuomiin mahdollisuuksiin. Toisaalta yrittäjien osa hankkeen suunnittelussa vaikuttaa olevan vähäinen.

Opiskelijoille hankkeessa syntyisi osaamista kivijalkaliikkeiden toiminnasta.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hankkeessa toteutettava Kivijalka-merkki kilpailisi jo etabloidun Design District -konseptin kanssa.

Strategian mukaisuus: Yrittäjyystoiminnan edistäminen on kaupungin strategian mukaista.

Muut arviointikriteerit: Hankkeen tavoitteet jäivät epämääräisiksi ja selkeä tarveanalyysi puuttuu.

Hanke toteutetaan opiskelija- ja opettajatyönä, ei esim palvelumuotoilijoiden toimesta, jolloin tulosten laatua ei voida taata. Myös kaupunkisuunnittelun rooli hankkeessa jää epäselväksi.

U16 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy: [BIM for events - Tapahtuma turvalliseksi](#)

Toteutusaika:	01/2017-12/2017
Yhteistyötahot kaupungilla:	Pelastuslaitos, Stara ja Kiinteistö Oy Kaapelitalo
Yhteistyötahot muualla:	Helsingin poliisilaitos, Tietoa Finland, Flow Festivals ltd ja Tukes
Kokonaiskustannukset:	73 750 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	59 000	14 750
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	59 000
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

BIM for Events -hankkeen tavoitteena on luoda innovatiivisia ratkaisuja, joilla voidaan tehostaa tapahtumien turvallisuutta ja riskien hallintaa. Päämääränä on parantaa tapahtumatuotantoon ja sen suunnitteluun osallistuvien tahojen kommunikaatiota ja yhteistyötä ennakkosuunnittelun ja tuotannon aikana. Hankkeessa kartoitetaan tilojen, yleisöpalvelujen sekä tapahtuma- ja suorituspaikkojen turvallisuudesta, tekniikasta, logistiikasta ja palveluista vastaavien yritysten ja toimijoiden käyttämiä ohjelmia ja työkaluja tapahtuman suunnittelussa. Lisäksi kootaan eri hankkeissa tehtyä Suvilahden alueen mallinnusta ja täydennetään sitä tapahtuman suunnittelun tarvitsemalla tiedolla. Samoin tutkitaan miten eri osatoteuttajien tekemät suunnitelmat voidaan yhdistää tietomalliksi, jossa kokonaisuutta tarkastellaan virtuaalisesti.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hanke edistää tapahtumajärjestäjien toimintamahdollisuuksia.

Osaamisperusta: Hanke helpottaa tiedonhankintaa tapahtuma-alueiden infrasta ja toiminnoista (sekä virastojen, että tapahtumajärjestäjien). Se myös edistää tapahtumien järjestämistä turvallisella tavalla.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Samanlaista järjestelmää ei löydy muualta.

Strategian mukaisuus: Tapahtumien edistäminen ja digitaalisten palvelujen kehittäminen on kaupungin strategian mukaista toimintaa.

Muut arviointikriteerit: Hanke on pelastuslaitokselle tärkeä. Etenkin ulkotapahtumien turvallisuuden arviointi on suurilla massoilla todella haastavaa, sillä mitään varsinaista sääntelyä ei ole. Monet toimintamallit perustuvat tällä hetkellä rakentamismääräyskokoelmiin, mitä ei ulkotiloissa kuitenkaan voi aina yksiselitteisesti soveltaa. Hankkeen ohjausryhmässä tulisi olla edustus kaupunginkanslian elinkeino-osastolta.

U17 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy: [Games & Education Event](#)

Toteutusaika:	1/2017-9/2017
Yhteistyötahot kaupungilla:	Stadin ammattiopisto ja Nuorisoasiainkeskus
Yhteistyötahot muualla:	Omnia, Amiedu, Aalto-yliopisto, Laajasalon opisto, Haaga-Helia, Laurea, Neogames ja pelialan yritykset
Kokonaiskustannukset:	51 000 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	40 800	10 200
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa luodaan pelialan tapahtuma keväällä 2017 pääkaupunkiseudun toisen asteen ja korkea-asteen opiskelijoille sekä nuorisoasiainkeskuksen pelityöpajojen nuorille. Tarkoitus on esitellä tehdyt pelit, löytää niille julkaisijoita ja esitellä nuorille pääkaupunkiseudun pelialan opiskelumahdollisuuksia. Osallistujille tarjotaan myös kansainvälisen tason luentoja.

Tapahtumassa tuodaan myös esiin pääkaupunkiseudun pelialan koulutuksen taso ja kasvupotentiaali. Siksi mukaan kutsutaan myös kotimaisten pelitalojen edustajia.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Peliala on potentiaalinen kasvuala Helsingissä, ja sen edistäminen on kannatettavaa. Kertaluonteisen tapahtuman vaikuttavuuden suuruus on kuitenkin kyseenalainen.

Osaamisperusta: Pelialan tapahtuma tuo yhteen ainakin mikroyrittäjiä ja lisää heidän kontaktiverkostojaan.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Pelialan tapahtuman järjestäminen ei varsinaisesti ole ainutlaatusta tai innovatiivista, joskin tapahtuma epäsuorasti voi synnyttää perustaa innovaatioille.

Strategian mukaisuus: Yrittäjäyrystoiminnan edistäminen on kaupungin strategian mukaista toimintaa.

Muut arviointikriteerit: Hanke ei suoranaisesti kohdenna kaupungin volyymipalveluihin. Pelialaa tuetaan myös nuorisoasiainkeskuksen Digitalents Helsinki -hankkeessa.

U18 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy: [Helsinki RobobusLine](#)

Toteutusaika:	01/2017-12/2019
Yhteistyötahot kaupungilla:	Forum Virium Helsinki, Helsingin Energia, ympäristökeskus ja rakennusvirasto
Yhteistyötahot muualla:	mySmartLIFE -hankkeen kumppanit (28 kpl) eripuolilla Eurooppaa
Kokonaiskustannukset:	315 218 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	102 600	18 400
2018	78 809	18 300
2019	78 809	18 300

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	102 600
2018	78 809
2019	78 809

Hankkeen kuvaus

Hanke tukee H2020-kokonaisuutta mySmartLIFE, joka on saanut päärahoituksen EUsta (H2020-SCC01-2016). Kaupungit toimivat tiennäyttäjinä ja kehittäjinä tavoiteltaessa älykästä ja energiatehokasta asumista sekä liikkumista, huomioiden uuden teknologian ja palvelumallien mahdollisuudet. mySmartLIFE-hankkeeseen kuuluu pitkäkestoinen automaattibussikokeilu keskittyen joukkoliikenteen viimeisen kilometrin toteutukseen, tutkien erityisesti pitkän ajan käytettävyyttä sekä operoinnin liiketoimintamalleja. Robottibusseja on kokeiltu Helsingin Hernesaassa elokuussa 2016 6Aika-ohjelman SOHJOA-hankkeessa. Helsinki RobobusLine -hanke tähtää jatkoksi liikenteen ja elinkeinon näkökulmasta. Haettavalla rahoituksella hankitaan vakioreitille Helsinkiin yksi automaattibussi, jota liikennöidään kolmen vuoden ajan. Liikennöinti kuuluu mySmartLIFE-hankkeeseen. Nämä kaksi hanketta yhdessä luovat pohjan automaattibussin kausittaiselle reitille sekä tukevat suomalaisten yritysten mahdollisuuksia tuottaa automaattibusseihin ja reiteille teknologioita sekä liiketoimintaa.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta ja osaamisperusta: Hankkeessa luodaan suomalaisille yrityksille mahdollisuus kehittää uusia tuote- ja palveluideoita, joita autonominen liikkuminen edellyttää tai mahdollistaa. Tavoitteena on saada Suomi vahvasti edelläkävijäksi autonomisen liikkumisen teknologiaratkaisujen alalla ja synnyttää uutta vientiliiketoimintaa näille yrityksille. Robotisoitu älyliikenne on suuri kasvuala.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hanke on ainutlaatuinen, sillä Helsingin automaattibussilinja tulee olemaan maailmalla tiettävästi toinen. Robottibussit ovat myös jo itsessään innovaatioita, mutta hankkeessa myös luodaan yritysten käyttöön ”innovaatioalusta”, eli toiminnallinen bussilinja, johon yritykset voivat tuoda tuotteitaan kehitettäväksi ja kokeiltavaksi osaratkaisuin.

Strategian mukaisuus: Hanke on linjassa strategian digitalisaatiopyrkimysten ja Toimiva Helsinki -teeman kanssa sekä perimmäinen tavoite on joukkoliikenteen kilpailukyvyyn parantaminen.

Muut arviointikriteerit:

Hankkeessa on kyse joukkoliikenteen käyttäjien kannalta tärkeimpien peruspalvelujen vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantaminen. Hanke on hyvin verkottunut eurooppalaisten yritysten kanssa, koska se on osa EU-projektia. Mikäli Helsinki RobobusLine -hanke ei saa rahoitusta, hakija ei todennäköisesti pysty käyttämään EU:lta saamaansa rahoitusta, sillä mySmartLIFE-hanke kytkeytyy täysin Helsinki RobobusLine -hankkeeseen. Kustannukset ovat isot, mutta jakautuvat järkevästi: hankinta 76 %, palkkakulut 23 % ja matkat 1 %. Hanksuunnitelma on hyvin laadittu ja työryhmällä vaikuttaa olevan kapasiteettia viedä hanke onnistuneesti läpi. Hanke on riittävän pitkä ja hyvin kohdennettu kokeilu. Sen rahoittaminen kolmen vuoden ajan vaikuttaa perustellulta. Tulosten hyödyntäjät (yritykset) tulisi saada vahvasti mukaan hankkeeseen. Hankkeen väliraportoinnissa tulee ottaa kantaa bussin tulevaan käyttöön hankkeen jälkeen.

U19 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy: [Myllypuro Wellbeing and Innovation Center](#)
(M-WHIC)

Toteutusaika:	9/2017-12/2019
Yhteistyötahot kaupungilla:	Sosiaali- ja terveystieteiden ja kaupunkinkanslian elinkeino-osasto
Yhteistyötahot muualla:	Myllypuron alueen hyvinvointialan yhteisöt sekä kansainvälisiä oppilaitoskumppaneita (10 kpl)
Kokonaiskustannukset:	245 557 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	10 124	2 531
2018	88 426	22 106
2019	97 896	24 474

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	0
2019	0

Hankkeen kuvaus

Myllypuro Wellbeing and Innovation Center (M-WHIC) on Helsingin kaupungin ja Metropolian yhteistyöhanke, jossa rikastetaan ja tehostetaan hyvinvointi- ja terveysalan tutkimusta, innovointia, palveluja ja yrittäjyyttä. Kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi toteutettuja pilotteja kehitetään edelleen yhdessä (co-creation) kaupunkilaisten, yrittäjien (terveys-, hyvinvointi- ja rakennusala), julkisen sektorin palveluntuottajien, korkeakoulujen ja muiden kumppaneiden kanssa. Osaamiskeskittymä hyödyntää tutkimusta ja käyttäjäkokemusta, tehostaa palveluketjuja, synnyttää yrityksiä ja uusia työpaikkoja sekä mahdollistaa syntyvien ja olemassa olevien yritysten kasvun kansainvälistymisen. Kansainvälisiä verkostoja hyödynnetään kokeilujen ja pilottien innovoinnissa osaamisen, palveluiden ja niihin liittyvien prosessien kehittämiseksi.

Hankkeessa opiskelijat etsivät osana opintojaan terveyden ja hyvinvoinnin palveluiden ongelmia ja kehittämistarpeita ja tuottavat yhteistyössä ammattilaisen kanssa tehokkaita ratkaisuja.

Opettajat arvioivat ja valitsevat yhdessä opiskelijoiden ja ammattilaisten kanssa ammattilaisten tarvitsemää terveys- ja hyvinvointipalveluja parantavaa tutkimustietoa ja käyttäjäkokemuksia sekä fasilitoivat tiedon käyttöönottoa palvelutoiminnassa. Opettajat myös julkaisevat tutkimuskatsauksia ja käyttäjäkokemusanalyseja.

Hankkeessa luodaan hyvinvointi- ja terveyspalvelujen tuottajien sekä muun muassa Helsinki HUBin kanssa yhteistyömallit innovaatioiden kaupallistamiseksi. Hankkeessa myös rakennetaan ympäristöjä ja yhteisöjä opiskelijoiden yrittäjyys- ja innovaatiotoiminnan edistämiseksi sekä kansainvälistämiseksi. Lisäksi hankkeessa valmennetaan, fasilitoidaan ja ns. ristipölytetään kaupunkilaisten, opiskelijoiden ja ammattilaisten yrittäjyys- ja innovaatio-osaamista. Yrittäjyys- ja innovaatiotoiminnan kehittämistä seurataan HEInnovate-itsearviointivälineen avulla ja kansainvälisen ulkoisen arvioinnin avulla.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hankkeen tavoitteet kehittää Myllypuron alueen elinkeino- ja palvelutoimintaa sekä yhteistyötä yritysten ja sote-ammattilaisten välillä ovat kannattavia. Terveys- ja hyvinvointiala on yksi kaupungin avaintoimialoista ja lisäksi Myllypuron kampuksen kehittäminen on kaupungille korkean profiilin elinkeinopoliittinen hanke.

Osaamisoperusta: Hanke edistäisi hyvällä tavalla terveys- ja hyvinvointialan osaamista Metropolian opetusaloilla ja osaamista voitaisiin tarjota yrityksille ja muille terveys- ja hyvinvointialan toimijoille.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hankkeessa on innovatiivinen ajatus siitä, miten Metropolian osaaminen ja potentiaali olisi vuorovaikutuksessa ympäröivän kaupungin ja yritysten kanssa.

Strategian mukaisuus: Kampusten kehittäminen on kaupungin strategian mukaista toimintaa.

Muut arviointikriteerit: Hankkeessa voisi olla selkeämpi sitoutuminen Helsinki Business Hubiin ja kaupungin sote-virastoon. Nyt näiltä toimijoilta ei ole esim. työpanosta hankkeessa. Hanke voisi täydentää kliiniseen lääketieteeseen keskittyvää Health Capital Helsinki -hanketta vahvistamalla ns. pehmeiden hyvinvointialojen roolia pääkaupunkiseudun terveys- ja hyvinvointialan yritysekosysteemissä. Hankkeen konkreettiset toimenpiteet jäävät myös epäselviksi. Toiminta tulee perustumaan vielä tekeillä olevien suunnitelmien päälle, kuten Metropolia-työn alla oleva Myllypuron kampuksen elinkeinopoliittisen hyödyntämisen suunnitelma ja Interreg Central Baltic-ohjelman rahoittama Live Baltic Campus -hanke. Hanke vaikuttaa vielä hieman epäkypsälle innovaatorahaston rahoitusta ajatellen. Myllypuron kampus avautuu vuonna 2019.

U20 Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry: [Suomen ylioppilaskuntien liiton virallinen Suomi100-hanke \(Helsinki oppimisen pääkaupungiksi\)](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2018
Yhteistyötahot kaupungilla:	Opetusvirasto
Yhteistyötahot muualla:	xEdu, Helsinki Think Company, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Kokonaiskustannukset:	1 950 000 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	200 000	650 000
2018	250 000	850 000
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	50 000
2018	0
2019	-

Hankkeen kuvaus

SYL ry järjestää vuodesta 2017 alkaen kansainvälisen oppimistapahtuman Helsingissä. Vuonna 2017 tapahtuma on yksi virallisista Suomi100-hankkeista ja järjestetään Kaapelitehtaalla 18.-19.10. Tapahtumaan odotetaan 4000 kävijää, valtaosa Suomen ulkopuolelta. Hankkeessa kootaan yhteen paikkaan maailman parhaat asiantuntijat rakentamaan tulevaisuuden oppimista sekä lisäämme oppimiseen ja koulutukseen liittyvää innovaatio- ja yritystoimintaa. Hanke nostaa oppimisen keskiöön yrityksissä, kouluissa ja yhteiskunnallisessa keskustelussa. Tapahtuman yhteydessä xEdun kanssa järjestetään yrityshautomo-ohjelma syksyllä 2017 sekä pitchauskilpailu. Ohjelma tuottaa 12-20 valmennettua koulutusalan kasvuyritystä Helsingissä. Pitching-kilpailu tuottaa markkinointiväylän suoraan globaaleille markkinoille. Teemme yhteistyötä Helsingin opetusviraston kanssa. Tapahtumassa esitellään opetusviraston digistrategian kokeilukoulujen oppeja sekä ratkotaan opetusvirastolta tulevia haasteita hackathon-haastekilpailussa. Hanke aloittaa prosessin, jonka tavoitteena on rakentaa Helsingistä globaalisti tunnettu oppimisen pääkaupunki.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Hankkeen ajatus siitä, että Helsingin ja Suomen tulisi hyödyntää hyvää mainettaan opetuksen kärkipaikkana on hyvä ja hankkeen tavoite on kiinnostava. Jotta tapahtuman kautta voidaan luoda uutta yrittäjyyttä paikalla tulisi olla myös investoijia. Tästä ei mainita hakemuksessa. Jää epäselväksi miten pitching-kilpailun ja hackathonin tulosten hyödyntäminen ja mahdollisten ideoiden jatkojalostaminen ja kaupallistaminen hoidetaan. Johtoryhmästä puuttuu edustus kaupungilta, XEdusta ja yrityspuolen edustus. Yhden tapahtuman järjestämisen lisäksi olisi hyvä rakentaa toiminnalle selkeämpi rakenne, jos kunnianhimoisen tavoite aiotaan saavuttaa.

Osaamisperusta: Hanke lisää osaamisperustaa vastaavan tapahtuman järjestämisestä ja edistäisi oppimiseen liittyvää vuoropuhelua osallistujien kesken sekä antaisi medianäkyvyyttä.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Tapahtuman järjestäminen ei sinällään ole ainutlaatuista tai innovatiivista. Sen sijaan Helsingin ja Suomen positiivista mainetta oppimisen ja koulutuksen edelläkävijänä ei ole osattu hyödyntää tarpeeksi laajasti tähän mennessä. Hankkeessa pyritään rakentamaan tähän merkittävä kokonaisuus, joka osaltaan vahvistaisi Helsingin brändiä.

Strategian mukaisuus: Oppimisen edistäminen ja tapahtumien järjestäminen ovat kaupungin strategian mukaista toimintaa.

Muut arviointikriteerit: Innovaatorahaston rahoituksella hankkeessa voidaan vuonna 2017 toteuttaa Yrityshautomo-ohjelman ja pitching-kilpailun toteuttamista sekä tapahtuman kansainvälisen näkyvyyden edistämistä. Toivotaan, että hakija erityisesti panostaisi investoijien tuomiseen yrityshautomo-ohjelmaan ja pitching-kilpailuun sekä edistäisi kilpailun ja hackathonin tulosten hyödyntämistä sekä syntyneiden ideoiden jatkojalostusta ja kaupallistamista. Hankkeen johtoryhmässä tulisi olla edustus ainakin Helsingin kaupungilta, XEdusta ja yrityspuolelta. Tapahtuman järjestämisen lisäksi hankkeessa olisi tärkeä rakentaa toiminnalle monipuolisempi rakenne, jotta kunnianhimoisen tavoite voitaisiin saavuttaa. Hankkeen tulee kevään 2016 aikana jättää innovaatorahastolle tarkennettu suunnitelma innovaatorahaston rahoitusosuuden käytöstä hankkeessa.

U21 YIMBYcon ry: [YIMBYcon – kaupunkiaktivismitapahtuma](#)

Toteutusaika:	1/2017-12/2017
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunkisuunnitteluvirasto
Yhteistyötahot muualla:	N2 Oy, Fira Oy, Aalto yliopisto, Lisää kaupunkia Helsinkiin -ryhmä, YIMBY Stockholm, Demos Helsinki, Uusi kaupunki -kollektiivi
Kokonaiskustannukset:	100 500 euroa

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2017	67 000	33 500
2018	-	-
2019	-	-

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2017	0
2018	-
2019	-

Hankkeen kuvaus

YIMBYcon on kaupunkisuunnittelusta innostuneen kaupunkiaktivistiyhteisön jokavuotinen kohtaamispaikka, joka nostaa Helsingin globaalin megatrendin, kaupungistumisen, pääkaupungiksi. Rakennamme tapahtuman ympärille kansainvälisen yhteisön, joka koostuu pääosin kaupunkiaktivisteista sekä kaupunkikehityksen ekosysteemin. Fokuksena on, kuinka rakennamme kaupunkia paremmin ja nopeammin. Tapahtuma pilotoitiin elokuussa 2016, ja sekä kotimaiset että ulkomaiset vieraat olivat innoissaan tapahtumasta.

Tällaista tapahtumaa ei maailmalla ole. YIMBYcon tarjoaa Helsingille mahdollisuuden saada lisää näkyvyyttä ja tunnettuutta kansainvälisenä urbaanina keskuksena. Tapahtuma luo uusia kansainvälisiä kontakteja kaupunkiaktivisteille, kaupungille sekä kaupunkikehittämisen alueella toimiville yrityksille (suunnittelu, rakentaminen, smart cities, liikenne, uudenlaiset kaupunkiympäristöt yms). Hanke tarjoaa mahdollisuuksia sekä olemassa olevalle että täysin uudelle yritystoiminnalle.

Ekosysteemin rakentaminen vaatii pitkäjänteistä työtä. Tapahtuma tarjoaa joka vuosi kaikille kaupunkikehityksen parissa toimiville tahoille mahdollisuuden oppia, verkostoitua ja laajentaa omaa toimintaansa.

Päätöksen perustelut

Elinkeinoperusta: Yhteys elinkeinoperustaan jää epäselväksi. Alan kaupallisilla toimijoilla vastaavia tapahtumia on olemassa.

Osaamisperusta: Hanke vahvistaa tulevaisuuden osaamisperustaa tuoden innostuneen kaupunkiaktivistiyhteisön osaamisen osaksi kaupunkisuunnittelua ja samalla jakaen osaamista toiseen suuntaan sekä myös kansainvälisesti.

Innovatiivisuus, ainutlaatuisuus: Hankkeessa on kyse alan harrastajien ja ammattilaisten yhteisen tapahtuman järjestämisestä, joka ei ole erityisen ainutlaatuinen idea.

Strategian mukaisuus: Hanke tukee jonkin verran kaupungin strategiaa tavoitteita lisäämällä Helsingin tunnettuutta kaupunkisuunnittelultaan innovatiivisena, uudistavana, avoimena, yhteistyökykyisenä kasvavana kaupunkina.

Muut arviointikriteerit:

Kaupungilla on vahva tahtotila nostaa osallisuutta ja osallistumista entistä enemmän esiin. Kyseessä on kuitenkin tapahtuman tai ekosysteemin rakentaminen, mikä vaatii pitkäjänteistä työtä.

Innovaatorahaston yhden vuoden rahoitus ei ole kestävä rahoituspohja, jollaista tämän kaltainen hanke tarvitsisi. Maailmalla on useita assembly- tai convention-tyyppisiä tapahtumia, jotka ovat kasvaneet pienien innostuneiden ryhmien tapaamisista suuriksi itsensä rahoittaviksi messuiksi, konferensseiksi ym. YIMBYcon-hankkeessa tuntuu myös järkevältä, että pieni tapahtuma laajentusi resurssiensa puitteissa siten kuin sen ajatus kantaa. Resurssien on oltava kestäviä. Innostuneiden kävijöiden pääsymaksut ja kiinnostuneet sponsorit ovat innovaatorahastoa varmempia rahoituspohjan rakentajia. Kaupunki ei voi vääristää kaupallisten tapahtumajärjestäjien välistä kilpailua tukien rahallisesti toisia. Kaupunki antaa kyllä tilojaan (esim. Laituri) edullisesti hankkeiden käyttöön. YIMBYcon-tyyppiset hankkeet voisivat saada kaupungilta myös asukasosallisuuden avustuksia, joita myönnetään Helsingin kaupungin strategian mukaiseen ja kaupungin toimintaa täydentävään, yleishyödylliseen, avoimeen ja pääsääntöisesti maksuttomaan, innovatiiviseen ja monipuolisesti eri väestöryhmille suunnattuun toimintaan.